AGRIPPA,

Koning van Alba,

OF

DE VALSCHE TIBERINUS,

TREURSPEL,

Door Mr. H. DE GRAEF.

Vertoont op d'Amsterdamsche Schouwburg.

t'AMSTERDAM,

By *Jacob Lescailje*, Boekverkooper op de Middeldam, naast de Vischmarkt, 1669.

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK

Aen de Achtbaere Kunſtgenooten

TOBIAS van DOMSELER,

CORNELIS vander KRUYSSEN,

SIMON ENGELBRECHT,

M[r] JAN KOENERDING,

Tegenwoordigh REGEERDERS *van de Schouwburgh t'Amſterdam.*

ERnſtige Kunſtkundige vrinden, ick begeve my onder de ſchaduwe uwer E. genegentheden, hoopende dat mijn Neederlantſche Rijm-regelen U E. zoo aengenaem zullen zijn, gelijck zy voor heenen in haer eygene ſpraeck de Franſche Majeſteyt gevielen. Mijn Inhoudt zoude U E. te haeſt voldoen, by aldien ick wilde wijzer zijn dan den beroemden Heer *Quinault*, die my den

Dicht-liever naeckt, en zonder voorbegrip heeft opgedragen. Het is Agrippa die heden ten doelwit gesteegen is, om op zijn borst te doen afklincken de steenen der gener die het kraecken van Venus dans-muyl voor de Goden wist te berispen. Eene troost is overigh, Maro, en den Sulmoaen, met den dranckgreetigen Grieck,en meer and're hooghdravende geesten, hebben die prickels niet kunnen ontwijcken, maer gering geschat, en spottende stomp gemaeckt: hare renbaen loop ick dan in. Doch wat aengaet de Tooneelkrijters, zulcke haerkloovende Momusen schuw ick; want wy zien dat dezen niet voor hebben, dan door heymelijcke samenspanningen, de Schouwburgh stormenderhandt te overweldigen, en als een pest door hun besmettelijcken aenhang te vergiftigen: en zoo

het

het in hun macht ſtont de voet der zelvige regeeringe, (nu zoo veel jaren herwaerts, tot genoegen en voordeel der beyder Godshuyzen, zoo lof'lijck gevoert,) te ſchoppen, en te vernietigen, en zigh zelven of anderen door hun kuyperyen daer in te dringen, om alzoo naer hun factie (niet lettende op het voordeel der armen) te regeeren, om alzoo uyt te wercken de onmaetigheydt van haere driften, wat is hier uyt te verwachten? ſchade voor den Armen.

Die op alle Marckten, Wijnhuyzen, en Biergelagen, ja zelfs op de Schouwburgh (wiens toegang zy onwaerdigh zijn,) en dat by luyden die tot hun dienſt als van haer hant afvliegen, de zelve opmaecken en beweegen, de hedendaeghſe regeering der Schouwburgh te laſteren, en uyt te krijten, en voor wanſchepſelen te doo-

doopen, de Speelen die dagelijx aldaer werden vertoont: wat wercken zy toch? ſchade voor den Armen.

Die hun niet en ontzien de tegenwoordige Regenten, wien 't opzicht en 't beſtier der zelvige regeering is toevertrouwt, te beleedigen en in hun achtbaerheydt te quetſen, en die hun ſubject zijn op te hitſen, en aen te moedigen tot ſcheuring, om alzoo de zelve hunne bedieninge walgelijck te maecken. Daer zy niet anders voorhebben dan het beſte der beyder Godshuyzen te bevorderen: wat ſtaet hier uyt te volgen? ſchade voor den Armen.

Overzulx neme ick U E. tot beſchermheeren van de valſche Tiberinus. Lees dan, en zeght van my ondergeteekende, het gene de zoon van de Zon wierd toegeeygent, toen hem zijn eedelmoedigheydt uyt Febus

bus karos hadde gesmeeten:

Is Faëton vol vuurs gevallen uyt de baen
Der wolcken? evenwel had hy wat groots
bestaen.

Aenvaerd dan de zoon van de listige Tirrhenus, als een eersteling der tegenwoordige Regeering, met een zoodanige genegentheydt als hy U E. van my wert opgeoffert, zulx vertrouwende wensche ick te blijven

U E.

kunstlievende leerling

Den 4 van Slachtmaent in Amsterdam, anno 1669.

H. D. GRAEF.

I N-

INHOUD.

Toen Albula deed Albás Koning sneven
Door listigheydt Agrippa wiert verheven
Als Vorst ten Troon, in Tiberinus schijn,
Tirrhenus vond dit loos weet uyt te voeren,
Verleyd Mezance, en helpt hem 't Rijck beroeren
Die 't leven geld, daer hy most Koning zijn.
Lavinia verkrijgt daer door haer krooning,
Een Onderdaen als Koning speelt voor Koning.

VERTOONDERS.

Lavinia, Princes uyt het Albaensche bloet.
Albina, Dochter van den ouden Tirrhenus, Zuster van Agrippa.
Camilla, Staet-Juffer van Lavinia.
Julia, Staet-Juffer van Albina.
Mezance, Neef van den overleeden koning Tiberinus.
Faustus, Mezances vertrouweling.
Tirrhenus, Prins van Alba, vader van Agrippa, en Albina, uyt het bloet van Eneas.
Agrippa, regeerende in schijn van de Koning Tiberinus.
Lausus, *Atis*, } Officiers van de Koning.
Lijfwacht.

ALBA.

AGRIP

AGRIPPA,
Koning van Alba,
OF
De valsche Tiberinus.

HET EERSTE BEDRYF.

Lavinia, Albina, Camilla, Iulia.

UW ongeval Mevrouw, heeft by het mijne niet.
Ik bid Albina, troost u zelven in 't verdriet.
Laet my elendige een zee van tranen storten.
Al. Gy kent de pijn niet die mijn vreuchde komt verkorten,
Schoon gy rechtvaerdig meent dat uwe tegenspoet
Mijn droefheydt overtreft, ô neen! mijn fier gemoed
Beweent Agrippás doot, gy krijgt wel weêr een minnaer,
Maer ik geen broeder, ach!
La. Zeg mijne ziels verwinnaer,
O al te strengen lot, te bitter, straf, en wreet.
Al. Het gene dat u druckt, verdruckt my, als gy weet:
Mijn vader leyt gestort, door 't storten van mijn broeder.
Een yder draegt u min, gy krijgt wel een behoeder;
Wy leven hopeloos, en zien de Prins niet meer.
La. Verwijt dat Tiberijn, en 't schendig moortgeweer;
Ick weet wel dat ick had een minnaer, ja 'k beminde
De Prins uw broeder, eer dat Albás Rijx ontzinde
Hem 't stael stiet in de borst, gy zijt verplicht uw haet
Te dragen tot de Vorst, ick bid Albina laet (kem
Uw broeders droeve doot uw hart tot gramschap wec-
Al. Zou ick lafhartig zijn dat zou tot schand my strecken,
Ick minnen den tyran, hy is mijn min niet waerd,
Agrippás prinslijck bloet, zoo gruwlijck langs de aerd
Als goddeloos gestort, eyst weerwraeck; wy zijn schuldig

Dat schrick'lijck monsterdier te straffen, onverduldig
Wert mijn gemoed als ick zijn helsche daet beoog.
Hy oopent op een nieuw mijn wonden, schoon hy hoog
Op zijne zeetel praelt, het recht ontziet geen koning.
Het loon van straf, of deucht, is yder zijn belooning,
Dies zet uw droefheydt by mijn droefheydt, waerde vrouw,
De tijt verslijt uw ramp, maer nimmer mijne rouw.
La. Dit past op my, niet u, verdoof doch niet uw luyster
Princes Albina, of zijn lichaem in het duyster
Beslooten leyt, en uyt dees oogen tranen parst,
En dat de zarck hem deckt, zijn naem Mevrouw vervarst
't Geen voormaels is geschiet, 'k weet 't hart treckt van een zuster.
Al. Uw minnaers droeve doot maeckt my te ongeruster,
Vermeerdert mijn elend, daer mijne eer verknocht
Blijft aen de teederheydt van liefde, onbedocht
Heeft hem de Vorst vermoort, hy was mijn vaders oog-wit,
Ik ben daer toe te zwak, hy stort haest, die vaek hoog-zit.
Mijn hoop verydelt, schoon wy uyt het zelve bloet
Als koning Tiberijn zijn heerlijck opgevoed,
Agrippás yver heeft voor and're uytgeblonken.
De wrede beul niet zat van moorden, dorst bloetdroncken
In vaders aengezicht mijn waerde broeder doôn,
Is dit voor trouwe deucht getrouwe wederloon.
La. Mijn hart mint liefde, geen fortuyn, zy loont te bitter,
Mijn ziel verdoemt de kroon, mijn eygen hartsbezitter
Is die door 't moortgeweer het leven wiert ontruckt,
Een zelve zwarigheydt ons beyde onderdruckt.
Wat troost is doch voor my, en u, wijl wy zijn sterf'lijck,
Doch, dan heeft alles uyt, zijn tyranny verderf'lijck
Vervalt al eer hy 't weet, uw minnaer moorder is
Van uw doorluchte broêr, en 's Rijcx verstoorder is.
Ick ben, gelijck gy weet, uyt 't zelve bloet gesprooten,
Als Tiberinus, en Mezance leyt verstooten,

Zal ick dan met dees voet betreden Albás troon,
Door wettig erfrecht? neen: ick wraeck hem door dees
Kunt gy beminnen die uw broeder ſtiet ter aerde. (hoon,
Eneas grooter deucht verrichte, toen de zwaerden
Verbreyden 's Konings lof, zijn grootvaêr zoop geen
Ontzinnig in, ô neen! te vroom was zijn gemoed, (bloet
Daer nu zijn nazaet leeft onmenſch'lijck in 't regeeren.
Verhoopt de tijt Princes, die zal ons anders leeren.
Hy heeft niet waer meê hy zijn zelfs verſchoonen kan,
Gelijkheydt was de zucht van 't moorden des tyran.
Is dit een Koning zijn? beroemde te vermoorden,
Mijn wederwraek, barbaer, zal uw lichtvaerde woorden
Haeſt ſtraffen, zijn gezicht vertoont een crocodil.
Mijn minnaers bloet zal u doen buygen naer mijn wil.
Ik vrees de Vorſt niet meer, die Alba ſteets doet vrezen.
Maer wie komt ginder aen? Albina wie wil 't wezen.
Al. De Prins Mezance die zijn min licht u ontdeckt,
Lavinia vaer wel. Alb. Iul. binnen.

Lavinia, Mezance, Fauſtus, Camilla.

UW komſt, Mezans, verweckt
Mijn ingekropten haet; gy doet Albina vluchten.
Wat jaegt u herwaerts aen, ô oorzaeck van mijn zuchten!
Gy ziet hoe elck u vlied, en laet my ſtaen alleen.
Mez. Verlaet Albina u! daer toe heeft zy geen reên?
Ick koom u trooſten zoo mijn trooſt voor u is machtig.
La. Neen! neve des tyrans, mijn gramſchap brant te krachtig.
Hoe tergt gy mijn gedult, ha! voorboô van mijn druck.
Me. Gy handelt my te ſtraf, die vry ben van een ſtuck
Daer uwe ziel om treurt: Agrippa was wel aerdig.
Wie wederhoud een Vorſt, 't zy recht, of onrechtvaerdig,
Hy volgt zijn drift, zal ick dan zijn om hem verdacht,
Dat is de meening niet, zijn koninckl ijcke macht
Die zuyzebolt, ick zie hem uyt zijn ſtoel geſtooten,
Ay! laet verbolgentheyt uw droefheyt niet vergrooten.
Uw minnaer, dat is waer, die was oprecht, en vroom,

Den Koning wreet, een mensch waer voor ick zelver
schroom.
Dat hy de Vorst geleeck daer door was hy niet veylig.
Hy wiert ter neêrgevelt te god'loos en onheylig,
Het sneed my door het hart, toen 't stael hem drong in 't
Albanen nevens my, gevoelen uwe smart. (hart,
Het gansche hof is met Lavinia bewoogen.
Een weezen heeft Princes ons meenigmael bedroogen,
Die dagelijx ten hoof gemeenschap hielde, zijn
Door 't weezen steets verleyt, Agrippa in de schijn
Van Koning, en de Vorst Agrippa 't oog verbeelde,
Wy spraecken vaeck de Prins waer door wy dickwerf
streelde
Met waen de droeve geest, hy is, 't is waer, gedood.
Twee Vorsten in een Rijck, die last valt 't Rijck te groot.
Gelijckheydt baerde ongelijckheydt tot elcx wonder,
Ik prijs geen wreetheyt, neen! den koning moet 'er onder
Die zulk een braven helt heeft eerloos neêrgeleyt.
La. Natuur vergeet haer plicht, zy maekt geen onderscheyd.
Zijn wreetheydt is te groot, waer vind men twee in Rij-
ken
Van een gelijkheyt, moet voor d'een niet d'ander wijken?
't Was onderscheyds genoegs, verscheyden van natuur
Was Tiberinus, en Agrippa, Vorsten vuur
Door eerzucht aengeprikt, raekt lichter laeg te branden.
Zijn goetheydt die bestaet te plagen volck, en landen.
Daer tegen was mijn lief geneegen om den last
Van 't Algemeene best te dragen, 'k hou voor vast
Dat dit de oorzaeck was dat Tiberinus wacker
Hem na het leven dong, zijn grootsheyt duld geen mac-
O ongelijck gelijck! gelijck maer niet in aert, (ker.
Des Konings moortgeweer my deze droefheydt baerd,
Zoo vroom als d'eene was, zoo god'loos was den ander.
Mez. Uw heevigheydt die is te heevigh, zegh wie kan der
Verdoemelijcker daet betoonen aen een vrint,
Een Prins in vrindschaps schijn te moorden, hy bevint
Zijn

Zijn zelfs vol naberouw, 't gewiſſen houd hem ſchuldig
Aen uw Agrippás bloet; dies bid ick weeſt verduldig,
De wroeging die beklaegt uw leet, en ongeval,
Heeft giſt'ren my omarmt, en ſprack Mezance, 'k zal
Voort na die Schoone gaen, haer bidden om verſchoo-
ning,
Zoo toont mijn needrig hart, het harte van een Koning.
Hy weende bitterlijck; ick hoorden 't zuchten aen,
En ſprack ick heb te ſchelms haer en mijn zelfs verraên.
Wilt in uw droefheydt u manmoedig nu verkloecken,
Door dien zijn Majeſteyt u komen zal bezoecken.
a. Ach hemel! zal ick dan gedwongen moeten zien
Mijn minnaers moordenaer, voor wien dat ik moet vliên,
Beoogen 't bloedig ſtael, dat in zijn bloet dorſt baden?
Mijn droefheydt die vergroot, ay laet uw raet my raden
Het geen te raden is, eer dat het wert te laet.
tez. In 't eerſt gevecht wiert hy den overfellen haet
Der ſchickingen gewaer, toen eene pijl doorboorden
Zijn hant, gevoelde hy de ſtraf der goôn, het moorden
Verdraegt den hemel niet, een voorbeelt dat hy moet
Geſtraft zijn die te wreet derft plengen Princen bloet.
a. De goden wreeckers zijn van die onnoozel ſterven.
Laet Tiberinus door het zelve ſtael verwerven
Het gene Agrippa trof, zoo krijgt de weerwraeck kracht.
De pijl door 's Konings hant gedreven, toont de macht
Der goden, die 't gewelt der dwingelanden pletten.
Zijn grootsheydt is te kleen om tegens haer te zetten.
Een dootſlag wert door 't bloet des moordenaers geſtilt,
Dies zal het noodig zijn het zijne wert geſpilt.
Barbaren moet men in hun wreetheydt achterhalen,
Gerechtigheydt en eer bezet ons nauwe palen.
tez. Zoo ongelovigheydt dit hart had eer vermant,
Zoo voel ick nu ter tijt hoe dat het zelve brant
In liefde t'uwaerts, ja mijn ziele moet gelooven
Dat een aenbiddelijck leeft heerſchende daer boven.
Ick moet bekennen die wel eer in twijfel ſtont

Als dat 'er goden zijn, uw ſchoonheydt my doorwont
Ontdeckt mijn doolingen, Mezance wert beſtreden
Van een verſlindend vuur, verhoor doch mijn gebeden.
La. Het zy daer meê zoo 't wil, ick kan niet veynzen heer,
Agrippa ick bemin, ſchoon dat hy leeft niet meer,
'k Heb voor een and're Prins geen liefde toch meer over,
Maer haet met lijf en ziel mijn waerde levens roover.
Den hemel in mijn lief beſlooten had al 't geen,
Dat van Lavinia wiert heylig aangebeên,
'k Zal in mijn ongedult my houden heel verduldig,
De liefde is aen ons een danckbaer offer ſchuldig,
En dan niet meer; hy heeft hem willig ſteets betoont,
Dies moet zijn liefde zijn met wederliefd' beloont.
Beroemde ziel, het is te veel tweemael te minnen,
Wel aen Lavinia, koom wilt u zelfs verwinnen.
Mez. Princeſſe, ach! hoe kan een doode Agrippa u
In liefde branden doen? en zijn voor 't leven ſchuw,
Zal hy naer zijne doot uw lijf voor noot bewaren,
Of is Lavinia met hem na 't graf gevaren?
Leg deze dwaesheydt af: zoo uwe wraeck groeyt aen,
Zoo hoor Mezance noch, kunt gy mijn zucht verſmaên,
Laet doode doot zijn, ay doorluchte toon my liefde.
La. Zulx kan niet zijn, de Prins was die dees borſt door-
Mez. Ondankbare, bewaer voor u uw toornigheyt, (griefde.
Vergun Mezance dat zijn liefde voor hem pleyt,
Zoo zal ick noyt vervaert verſchijnen voor uw oogen,
Die my verſchricken, ach! waert gy met my bewoogen.
Natuur heeft u en my haer gaeven meê gedeelt,
Lavinia die haet, het geen Mezance ſtreelt.
Helaes! waer toe geklaegt, wijl gy geen klacht wilt hoo-
Zult gy de oorzaek zijn dat ick zal gaen verlooren. (ren,
La. Zacht! zacht Mezance! ſtil, daer komt Tirrhenus aen,
Bedroefde vader, 'k ben met u geheel belaên,
Zijn weezen ſtaet verbaeſt! ô hemel wat zal 't wezen?
Mijn hart getuygt veel quaets, het klopt van angſt, en
Dreygt ons een donderſlag. (vrezen,

Tirrhe-

Tirrhenus, Lavinia, Mezance, Faustus, Camilla.

MYn heer, verschoon dat ick
U koom verstooren, 'k breng een boodschap daer de
schrick (moorder
Zelfs voor verschrickt, helaes! mijn kint, mijn zoons ver-
Wil u begroeten, elck vlied voor dien Rijxverstoorder,
Lavinia, dees hoon in mijnen ouderdom
Valt straffer dan de doot, hy wend hem van my om,
En keert my stuurs de neck, zijn ongestuyme zinnen
Vliên van mijn dochter af, hy tracht uw hart te winnen.
La. Mezance, zoo uw ziel mijn ziel haer welvaert zoeckt,
Zoo wederhoud de komst van die heel Alba vlöeckt,
Tirrhenus van zijn zoon, my van mijn lief beroofde,
Door 't stortend hartebloet, zijn glory heel verdoofde.
Ick volg Agrippa na, 'k wil dien Tyran noyt zien.
Mez. Op uw verzoeck Mevrouw, zal uwe wil geschiên,
De liefde t'uwaerts doet my tot den Koning spoeden.
binnen.

Tirrhenus, Lavinia, Camilla.

PRinces, om Tiberijn zijn voorneem te verhoeden
Gaet Prins Mezans vergeefs na Albás Rijxtyran,
Hy is onmenschlijck, boos, wreet tegens yder man,
Zijn hart is heel verhart, waer zult gy u begeven
Daer gy uw lijf vertrouwt ? uw eere, en mijn leven
Die loopen t'zaem gevaer : wat zullen wy bestaen,
Mijn zoon is als gy weet ons beyde voor gegaen,
Hy vreest die gene die u hare gunst betoonen.
La. Ick vind haest plaets voor my.
Tir. Wat plaets zal ons verschoonen ?
Wat troost geniet die geen die stadig troost'loos is ?
De alverschrickb're doot mijn laetste toevlucht is.
Mijn jaren zijn te post verby, ay zeg, wat vrezen (zen
Heeft een die nimmer vreest, door vrees dees haeren ree-
Wel eer als bergen hoog. Wie hoort niet mijn gesteen,

En heeft meêlijden met mijn droevig ziels geween,
Die 't niet ter harten gaet, ick was wel eer zijn vader,
Maer nu helaes! niet meer. Lavinia treê nader
Gins komt de Koning, met zijn lijfwacht, 't lijf gebergt.
Der Vorsten gramschap wil voor nimmer zijn getergt.

Agrippa, Mezance, Lauzus, Atis, Tirrhenus.

tegens Mezance. Zwijg van Lavinia, ick wil haer zien, en spreecken,
Wie derft die flonckerstar voor mijn gezicht versteecken,
Nu ick den scepter zwaey op Albás hooge troon.
tegens Lauzus. Laet voort het priesterdom volbrengen mijn geboôn,
Dat zy het wieroockvat voort zwaeyen voor d'altaeren,
De dondervoocht bedanckt, en my die de gevaren
Verdreven uyt het Rijck, ick heb de vreê herstelt,
Mijn trouwe zorg weêrstont des vyants streng gewelt,
Toen Alba wiert gedreygt: men eer my dan als koning:
De vrede wiert met my bevestigt, toen mijn krooning
tegens Atis. My kroonde als opperhooft, gun, Atis, geen ge-
Aen die my spreeken wil, alwaer 't dat ick verloor (hoor
De koninckliijcke kroon, mijn wille moet geschieden.
Wie sluyt de deur zoo trots? wat duller Eedellieden
Verstooren mijne rust? *Tir.* Dat is door mijn bevel.
Ha snoode zoon! vergeefs ick gryze, hope stel
Op u vermeetelheydt, ha spijt! ha schant!
Ag. Mijn vader!...
Tir. Ick ken u voor geen zoon, maar wel voor een verrader
Van Prins Tirrhenus, en Agrippa, weet gy niet
Als dat wy steecken t'zaem in 't midden van 't verdriet.
Het vaderlijcke hart moet ick door dwang verwerpen.
Gy hoorde nevens my u in dees noot te scherpen,
Te waecken nacht, en dag, doch nu ons niemant hoort
Zoo luyster na mijn reên, Agrippa, 'k bid ay smoort
De liefde die uw hart Lavinia komt dragen,
Een liefde die ick, maer gy 't meeste zult beklagen.

Heeft

Heeft vaders voorzorg niet uw hooft gekroont met lof?
Vreest elck u niet als Vorst in het Albaensche hof?
Voorzichtigheydt heeft u door my ten troon verheven,
Is mijne zorg mijn kint niet meer by u gebleven?
Dat gy uw vader wraeckt, en wulpse min verkiest. (liest.
g. Mijn heer, gehoorzaemheydt niet graeg haer glans ver-
Ick heb voldaen al 't gene ick schuldig waer te houwen,
En noyt mijn plicht verzaeckt, scheld my voor geen ontrouwe
Ontaerde zoon, die 't goet van vader niet erkent;
Want alzoo dra ons heyr van Alba was gewent,
En toen d'allarm trompet van 's Konings legermachten
Op de frontieren deed de muytery verzachten
Van 't ongebonde volck, was Tiberinus daer
Verplicht te komen om de rust te brengen, maer
De stroom van Albulus deed hem de ziel uytbraecken:
Geen lijfwacht die de Vorst beschermde, toen most waeken
Voorzichtigheydt, en list, terwijl de stroom de macht
Verwon van dien tyran, hebt gy te weeg gebracht
Dat mijn gelijckheydt bleef als wettig Vorst regeeren,
En tot meer zeeckerheydt, deed gy het leger zweeren
De Prins Agrippás doodt, die noch in 't leven is,
Te wreecken vol van moet, om zoo de duysternis
Die haar gezicht bedwelmt, niet spoedig af te wenden,
Voor Tiberinus my al 't oorlogsvolck erkenden,
Toen de archlistigheydt gaf uyt, hoe dat de Vorst
Agrippa stiet het stael in zijn helthafte borst.
r. En om mijn voorneem, zoon, een beeter schijn te geven,
Verliet ick u om reên, dees leden deed ick beven,
En tranen biggelen al zuchtend, mijn gezicht
Zich droevig toonde hield 't Albaensche volck verplicht.
Wie kroonen torssen wil, schroomt Vorst, noch onderdanen.
Noch eenmael leen gehoor aan 't vaderlijck vermanen,
Verban die ons verbant, blusch uyt de helsche vlam

Die uyt Lavinia zijn eerste oorspronck nam,
Verwin u zelfs, en denckt aen 't vorstelijck vermogen.
Ag. Hoe mag een koning dan noyt een Princes beoogen,
Weêrstaet de goude staf de vorstelijcke min?
Een Vorst die is een mensch, een mensch leeft naer de zin
Waer toe natuur hem trekt. die troonen derft betreeden,
Mag die niet zijne min aen die hy mint besteeden,
Wat is een Koning dan, een slaef van slaverny.
Tir. Dees doolingen verlaet, bemint de heerschappy,
Het vorstelijck ontzag vermag haer niet te spreecken,
Die 't heerschend Alba heerst, zal die gedwongen smeec- (ken
Om wederliefde, neen? de gloor uws majesteyt
Van 't omgelegen volck geëert wert, en verbreyt,
Uw grootsheydt volgt de Vorst, voor minder wilt niet schricken.
Ag. Hy minde de Princes mijn zuster, zal 'k my wicken
In bloetschant? dat zy ver: hoe zijt gy zoo verblint.
Albina, als gy weet, vorst Tiberinus mint,
Bemin de goude eer, en laet dien gruwel varen.
Tir. 't Is voor my eer genoeg, nu ick op uwe haeren
Zie Albás kroon gevest, nu gy de troon betreet.
Ag. Oprechte liefde doet, mijn vader, niemant leet,
Uw al te grooten zorg maeckt mijn elende quader.
Lavinia alleen die Schoone is de ader
Die my het leven geeft, wat zwaerigheydt vind gy
Dat ick aen haer ontdeck uw list, en veynzery.
Tir. Zy is te jonck, en teer, te wulps, en los van jaeren,
Haer is zoo veel niet als my over 't hooft gevaeren,
De jeugt begrijpt niet wat den ouderdom begrijpt.
Het is de Tijt die door de tijt de herssens slijpt.
Mijn zoon, zy weet noch niet waer zy behoort te zwijgen.
Dit schadelijck gebrek der vrouwen aert is eygen, (licht.
Wat men op 't hoogst verbiet, raeckt 't aldereerst aen 't
Steun op uw vaders zorg, en volg maer eer, en plicht,
Zoo zult gy in dit Rijck de last en zwarigheden
Vernietigen, mijn kint weest met mijn raet te vreden,

Het konincklijck ontzag geld meer als 't vrouwen oog.
g. Ach! kent gy dan niet meer die deze ziel bewoog.
De kroon, en ſcepter zijn zoo ſchoon niet alsze blinken,
Wiens laſt de haeren druckt, 't hart doet in vrees verdrin-
Mijn vader voelt niet meer die zoete zoetigheydt. (ken.
Den hemel als gy ziet dreygt ons met zwaerigheydt.
Wy vinden tot ons leet meer dan gewiſſe blijcken.
Men dient der Goden haet voorzichtig te ontwijcken,
De pijl die deze hant doorwonde, toonde dat
Door ſcepterrooven wy te eerloos zijn beklat,
Sla neêr uw oogen, en gedenckt, dat wraeck zal toonen,
Wie Vorſtenſtaven rooft men met de doot moet loonen.
ir. Vreeſt voor den hemel niet, die u begunſtigt is
Nu gy voor Koning ſpeelt, verwerp uw droefenis.
't Nauwkeurig oog koſt u niet uyt elckander ſcheyden,
Een weezenheydt het Hof geduuriglijck verleyden.
Den hemel door zijn doodt maeckt u geluckig zoon,
Voor ongeval leeft gy door my bevrijd, ay toon
Dat gy een Koning zijt die volck'ren kunt beſtieren.
Zijn niet uw onderdaens de trotze Rutulieren?
Dat gy de zetel hier als opperhooft bekleet
Is aller Goden wil, de Rijxtyran hoe wreet (ten,
Wiert van haer gramſchap uyt zijn hooge troon geſmee-
Wiens goddelooſheyt trouw, en liefde had vergeten,
U in zijn plaets geſtelt, ja dees vermaerde Stadt
Met Princenbloet geverft, te dier en waerd geſchadt,
Scheen eer een moortſpelonck, als Konings Hof, regeren
Roept om voorzichtigheydt, laet nu uw vader leeren,
Mezance is te groots, en oock 't gezag niet waerd,
Fortuyn heeft u mijn zoon tot dit geluck geſpaert.
De Koningen zijn hier voorbeelden van de Goden,
Weeſt haer gehoorzaem in 't volbrengen der geboden.
g. Zijne onrechtvaerdigheydt druckt Albás zetel niet,
'k Verfoey zijn wreetheydt, en onmenſchelijck gebiet,
Zijn gruwelheden zelfs hem van het licht beroofde.
Eneas bloet door hem alleen haer glans verdoofde.

Tir.

Tir. Eneas bloet! ha ſpijt. een peſt die 't al verwoed,
Mezance Konings neef is meê van 't zelfde bloed.
Jupijn ſtelt in uw hant het Vorſtelijck hanthaven.
Zogt Tiberijn ons niet te drucken als zijn ſlaven,
Verſtiet het Prieſterdom, en 't goddelijck altaer,
Toen 't witgeſneeuwde hooft moſt vluchten voort van daer,
Volharde tot zoo lang het blixemvuur van boven
Verzengde zijn gewelt hem dorſt van 't lijf berooven.
Gy ziet uw vader heeft de Goôn haer wil volbracht.
Hy leyt verdelgt, en gy hebt in uw handt zijn macht.
Ag. Ick zal, Heer vader, 't Rijck beſtieren naer vermoogen
Als gy Lavinia mijn Schoone wilt gedoogen.
Tir. Heeft dan Lavinia meer macht als 't Koninckrijck?
Wie is zijn Majeſteyt in heerlijckheydt gelijck? (den?
Ag. Zeg waerom moet mijn min voor uwe ſtrafheydt vlie-
Tir. Mijn zoon gehoorzaemt doch het vaderlijck gebieden.
Ag. Een ander nevens my die zelfde ſchoonheyt mint,
Zijt gy gevoeleloos, of is mijn vader blint,
Dat hy niet zien wil die ick min, en noyt zal ſchuwen.
Dit Koninklijcke kleet, doet de Princes vernuwen
Agrippa in de ſchijn des Konings, haere haet
Verzeeckert waere min, zy blijft mijn toeverlaet,
De trotsheydt die zy toont getuygt ſtantvaſte liefde.
Haer teederheydt voor lang dees fiere borſt doorgriefde.
Tir. Wel aen dan bluſt uw vlam, ſtreelt, liefkooſt, lonckt, en kuſt,
Tot dat een gladde dolck uw zotte liefde bluſt.
Als 't ſpringend hartebloet Agrippa doet verſmooren,
Dan zal hy, doch te laet, nae vaders reden hooren.
Aenzienlijckheydt om min verbant gy van u af,
Wel, koom geniet voor Kroon, het naere duyſt're graf,
Doch, om 't Albaenſche Hof geen achterdocht te geven,
Zal ick de Koning die verhuyſt is uyt dit leven,
Vertoonen heel bedroeft uyt 't water opgeviſt
In Prins Agrippás ſchijn, door Prins Tirrhenus liſt.

Den

Den Adel zal met my het Vorstlijck lijck beklagen,
Hoe mijne ouderdom most 's Konings wreetheydt dra- (gen.
Houd in den kercker my wel strengelijk geboeyt,
Zoo kunt gy zien den haet die by den Adel groeyt.
Mijn listigheydt zal u haer listigheydt ontdecken,
Zoo gy wilt wel doen, laet Lavinia vertrecken.
Speel nu een Konings rol, zoo wert u naem geviert,
Gedenckt als dat dit wert door vaders list bestiert.
Uw trouwste vrinden doet op 't spoedigste vergaed'ren;
Maer laet Lavinia voor al de Troon niet naed'ren.
lg. Dees al te harden daet strijt tegens plicht en bloet.
ir. Verachting die de zoon en vader leven doet,
Gewilligh wil ick my tot deze last verneeren,
Nu ick u gloryrijck zie Albás kroon regeeren. binnen.

HET TWEEDE BEDRYF.

Iulia, Albina.

DIt droevige Paleys is d'oorzaeck van uw ramp.
Al. 't Paleys niet, maer de Vorst, ô Iulia! ick kamp
Hier met mijn bloet, daer met die myne ziel beminde.
Waer zal ick de Princes nu op het zeeckerst vinden,
Wijl zy den Koning schroomt? die ick bemin, en haet,
Hy was die myne broêr, mijn vaders toeverlaet,
Zoo jammerlijck, en wreet, dorst van het licht berooven,
De liefde en natuur, Lavinia, dringt boven.
Mezance oorzaeck was dat my de Vorst verliet,
Genegentheydt Princes, die u en my gebiet,
Doet my naespooren waer gy vluchtend zijt geweecken,
De goede kans van ons dient niet te zijn verkeecken,
Zoo wert de wraeck verzaet die ons geduurig moort.
Maer hoe! wat zal dit zijn? ick stae verzet, de poort
Dat buytens tijt heel dicht, en stil, dus toegeslooten?
ul. Dat doet den Koning die uw droefheyt komt vergrooten,
Wiens voorgenomen daet ontstelt uw droef gemoedt,

Hy

Hy wil Lavinia zelfs zien en ſpreecken.
Al. 't Bloedt
Zal hem dien gruwel zelfs in 't aengezicht verwyten,
Barbaer, kunt gy uw min zoo goddeloos verſmyten,
Dat gy haer minnaer, die mijn broeder was, ontzielt.
Albina, ach! hy heeft de liefde heel vernielt,
Genegentheydt is weg, 'k zal hem de moort voorſtellen
Heel onverzaegt, en zien of hy niet zal ontſtellen.
Iul. Ontzie geen broederbeul, als Alba is bekend
De oorzaeck van uw druck, en vaders ziels elend.
Al. Eer hy de doodſlag deed koſt hy mijn ziel behaegen,
Nu vrees ick den Tyran zijn goddelooze lagen,
Gy weet wel dat de Vorſt is aller plagen bron.
O Julia, ick leef verwonnen, ſchoon ick won. (de,
Die onverwinlijck ſcheen, eer 't ſtael mijn broêr verdelg-
Nu is het dat de haet de bitze nijt inzwelgde
Voor liefde tot de Vorſt, 'k ontdeck getrouw mijn min
Aen u als een vriendin, om als een vyandin
Agrippás moordenaer zijn levens draet te korten.
Iul. Uw minnaer.....
Al. Die verwoed zijn eedel bloet dorſt ſtorten.
Een Koning, Julia, ſchept nimmermeer zijn luſt
Aen eedel Princen bloet, ick zie mijn wraeck gebluſt,
Nu dat mijn hart hem is ontrooft, dien al te wreden
Schept vreugde in mijn leet, wil hooren raet, noch reden,
Zijn wreetheydt holt al voort, kent my noch mijne noot,
Ja zijne trotsheydt prangt my felder dan de door.
Hy die mijn minnaer was, heeft mijn geſlacht bedorven,
Mijn min en broeder zijn op eene tijdt geſtorven,
'k Verlies een Koning die mijn broêr heeft neêrgevelt,
O hemel! kunt gy dan verdragen zijn gewelt
Daer zelfs natuur wil dat ick dien Tyran moet haten,
Mijn eygen bloet vergeet, kan ik haer beyd verlaten,
De liefde deelt met my de tranen, en het bloet.
Iul. Weêrroept het gene dat u ſchâ, geen voordeel doet.
Uw

Uw vader is als gy met droefheydt overladen.
l. Mijn broeder, kan mijn min dan eerloos u verraden,
O neen! het zusters hart, neemt tot uw lijck haer wijck.
'k Min Tiberinus, en vervloeck zijn gruwlijck Rijck,
Te minnen, haten, en te lieven heeft zijn reden,
Ick waer met u, waerd gy dan met mijn bloet te vreden,
Tyran, gy voelt niet meer de ziels genegentheên,
Door Prins Agrippás doot de zucht van min verdween.
l. Ontzag hielt mijne tong geboeyt, laet af dees woorden,
't Is Alba wel bekent dat hy uw broêr vermoorde,
U vader als gy ziet die volgt zijn zoon op 't spoor.
Albina zie wel toe, leen oogendienst geen oor,
Zijn listigheydt vermijd, zoo hoed gy u voor plagen,
Rijxtyrannyen zijn onmenschelijck te dragen.
l. Mijn wonden opgekrapt zie ick voor noyt geheelt,
Wat in dees boezem woont heb ick u meêgedeelt,
Wie kan de fellen drift van zijne weerwraeck zussen?
Mijn opgereezen vuur is qualijck uyt te blussen,
Mijn zwackheydt is te zwack om alles uyt te staen.
l. Wie wijsheydt mint zal aen de hant van reden gaen,
Dit kanckerende quaet zou uw gebeent verteeren.
Uw minnaer, en uw beul, zal eeuwig niet regeeren,
Een yder leeft bevreest, door Albás geeselroê,
Wy zijn de wreetheydt zat, weest gy zijn schijnmin moê.
Schroomt dien ontmenschden mensch, zoo hebt gy niet te schroomen,
Zulx doende zult gy. . . . .
l. Zwijg, 'k zie vader ginder komen.

Tirrhenus, Albina, Iulia.

O harde Tyranny! ô al te wreden zaeck!
Albina, ach! mijn kint!
l. Mijn vader!
r. Helpt de wraeck
Volvoeren, die mijn ziel tot weerwraek aen komt manen,
Een nieuwen overlast doet my veel zilte tranen

Langs 't rimplend aengezicht neêrbiggelen, gae ziet
Getrouwe Iulia of iemant ons verſpiet.
Mijn droeve elende kan ick u niet zonder klachten,
Noch lijfs ontſteltenis verhaelen, al zijn krachten
Spant den Tyran by een, hy ſtaet nae ons verderf,
Lavinia, noch ick by hem gehoor verwerf,
Die mijn roemwaerde zoon van 't leven dorſt berooven,
En ſchendig mijne eer met laſter tracht te dooven,
Zijn onbeſchaemtheydt my in 't aengezicht verwijt
Als dat hem de Princes door my haer gunſt ontzeyd,
Op halsſtraf hy verbied die Schoone aen te ſpreecken,
Aen vaders bloet zoeckt dien barbaer hem noch te wree-
Uw broeder heeft zijn luſt ten vollen niet voldaen, (ken.
Die Prins Tirrhenus is manmoedig voor gegaen,
Wy zijn, door dit verdriet, geduurig in verdrieten.
De ſtam, en telg, ô telg! een zelve lot genieten.
Ik ben Albina, als gy ziet, al levend door.
Wie zal naer mijne zorg voor uwe kuyſche ſchoot,
Door mijn aflijvigheydt, een vader u verſtrecken,
Om uwe zuyverheydt te hoeden voor bevlecken.
Dat ick te leven wenſch is maer om u alleen,
Voor my, 'k heb ziels verdriet en ſmaets genoeg geleên,
Ick zie al door 't bedrog, en loosheydt der tyrannen.
Al. Nu dat den Koning u wil uyt het hof verbannen,
En gy Lavinia niet ſpreecken moogt, noch zien,
Zoo zorgt voor u, en my, wilt zijn gewelt ontvliên,
Haer wijs beleyt den Vorſt zal brengen tot bedaren,
Zoo leven wy gered uyt noot, en lijfs gevaren,
De Rijxplaegs gramſchap moet ter neder zijn geleyt.
Een wrede Koning acht geen mins beſcheydenheydt.
Door zoetigheydt men moet verbolgenen lief koozen.
Tir. Ick zou mijn zelf, mijn kint, daer door verreukeloozen.
Kan ick aenſpreecken, die ick niet aenſpreecken moet,
Hy ſchijnt by beeren, en geen menſchen opgevoed.
Al. Zijn liefde......
Tir. Zal u wel verachten, niet beminnen,
Zijn

Zijn trotsheydt nimmer is door weldoen te verwinnen.
Een wezenheydt te ſtout, ſtiet mijne zoon in 't graf,
Waer van dat ick helaes! gevoel de ſmart te ſtraf.
Jul. Wilt als een vader ons dan vaderlijck beſchutten,
Lavinia, en my in alles onderſtutten.
Zoo wreecken wy het bloet van minnaer, en van broêr.
Verſchaft den Koning 't geen Agrippa wedervoêr.
Tir. O dochter! 'k heb voor lang getracht hem te door-
ſtooten.
Jul. Gae ſpreeckt de Rijxprinces de grootſt' der troongenoo-
Hitſt op de burgery, neemt tijdt en uur wel waer, (ten,
Helpt den tyran van kant, mijn broeders moordenaer:
De moedigheydt van ons hem moedig aen zal randen.
Ick gae haer zoecken nu mijn wraeck ſlaet aen het bran-
Stelt ziel en hart geruſt, wy zijn elkaêr getrouw. (den.
Tir. Wel aen mijn kint, gae zoekt die hooggeboren vrouw,
Of uwe broeders doot haer koſt tot weêrwraek wecken,
Hoe oud uw vader is hy zal een hulp verſtrecken,
Hy heeft te lang geleeft, dien wreê barbaer moet voort.
Mijn wil hebt gy hier in Albina wel gehoort. Tir. binnen.
Jul. Heer vader ick verhoop dees zaeck zoo uyt te voeren,
Dat u, noch geen Albaen het harte zal ontroeren.
O Iulia! ick voel my tot den ſtrijdt gehart,
Ick, noch mijn vader dult niet meer die hoon, en ſmart,
En de Princes vervloeckt zijn ongerechtigheden.
Ik zie door onze macht zijn tyranny vertreden.
Maer zagt, gins komt zy zelfs, zoo zy my byſtant bied
Wert Tiberinus trots verbrijzelt heel tot niet.

Lavinia. Albina. Camilla. Iulia.

PRinces, ter goeder tijt dat ick u kan begroeten,
'k Had voorgenomen u t'ontdecken mijn ontmoeten.
Een nieuwen overlaſt maeckt my den geeſt ontruſt.
Den Koning Tiberijn door zijn vervloeckte luſt
Beſpat van Princen bloet, dien helt die 'k aen zal bidden
En niet vergeeten kan, die in mijn hart het midden

Tot zijne wooning heeft, hy wil door dwang, ick ſchrick,
My zien, en ſpreecken aen, 'k vrees yder oogenblick,
Wat of zijn voorneem is?
Al. Zijn razerny gaet veerder
Als gy wel dencken kunt, hy zal niet ruſten eerder,
Veel min vernoegt zijn, voor zijn voorneem is voldaen.
Hy wil vry meer als zien?
Lav. Barbaer, wat gaet my aen?
Al. Hy draegt u liefde toe.
Lav. Ick haet, en vloeck dien ſnooden,
Wat kan dien wreede menſch my meerder doen als doo-
Gy geeft my door dees reên een dodelijcke wond. (den.
Al. Mijn vader dit bekent, Princes, geraden vond
Om aen u 's Konings wil, en voorneem te verklaren,
Het Vorſtelijck ontzag belettend 't openbaren,
Hy had u anders zelfs geſproocken van dees daet,
Een vuur wiens vlam verſlond Agrippás levens draet.
Lav. Helaes Albina! ach! ick hield voor hem verborgen
Mijn liefde heel bedeckt: niet vry van angſt, en zorgen,
De minnenijt een Vorſt van reed'lijckheydt ontbloot.
Hy was het die mijn Prins zoo eereloos doorſtoot.
Al. Doordringende gevoel, wat doet gy my gevoelen,
Des Konings minnenijt zal nimmermeer verkoelen,
De liefde van mijn broêr, die zuſters hart doorboort.
Het is Vorſt Tiberijn die eerloos heeft vermoort
Agrippa die gy mint, dien wreede blixemſlinger
Zijn hartaêr heeft geraeckt, dien trotſen burgerdwinger
Heeft dit ſlachtoffer opgeoffert aen zijn brant,
En tegens uwe wil u aen die daet verpant,
Waer door gy deelgenoot geworden zijt van 't woeden.
Lav. Ach! mijn gedachten die verſchricken, zulck vermoe-
den
Verban die voort van u, mijn lichaem beeft, en ſchrickt.
Tyran waer hebt gy u zoo reuck'loos ingewickt.
Barbaar, ach minnaers beul! ach! moorder van mijn
waerde.

ul. Hy is Princes niet waerd dat men hem langer ſpaerde
In 't leven, neen! hy moet verdelgt zijn, wijl den haet
Op u, en my gevat, verwecken zou meer quaet.
Laet uw voorzichtigheyt zijn wreetheyt onderdrucken,
En onbarmhartigheydt, zijn toornigheydt doen bucken,
Schoon haet hem tegen was.
av. My quetſt mijn minnaers doot
't Za wreecken wy ons nu, 't is meer als tijt; de ſchoot
Des aerdrijx die mijn Prins houd voor mijn oog beſloten,
Vergun, ô moeder! my een legerplaets, 'k zal ſtooten
Vol dapperheydt het ſtael in zijne moorders borſt,
Dit is den laetſten dagh, hy yzelijck bemorſt
Magh 't ingeſlorpen bloet ter keele weêr uytbraecken,
Mijn hart vervrolijckt haer, en ſchijnt in vreugt te blaec-
ken. (wreeckt.
Alb. Men ſchroomt geen lijfsgevaer, als yder een zich
Lav. Wie eedel is van moed, toont wie hem heeft gequeekt,
Mijn liefde den tyran zal razende vermoorden.
Vorſt Tiberinus noyt van zulck een weerwraeck hoor-
Het is onmogelijck t'ontſchuldigen zijn daên, (den.
Door uw heer broeder heeft hy kroon en ſtaf verraên.
Mezance Konings neef getrouwe hulp komt bieden.
Wat ziet men wonderheên door liefde al geſchieden,
Dat uwe vader in dees zaeck voorzichtig gaet,
Zijn trouwe zorg is ons een vaſten toeverlaet.
Princes hy ziet ten hoof uyt meer als Argus oogen,
Een yder toont hem gunſt, ick zie den trotze, en hoogen,
Ontzinde Gerion ten afgront al geſtort.
Mevrouw, den Koning? 't waer beſt onze reên gekort.
Al. Te wrede, nadert gy?
La. Uyt ſtoutheydt, om te plagen,
Die zijne tyranny gewillig niet wil dragen.
Iul. Het zal geraden zijn, gy u voor hem verbergt.
Al. Zijn dartelheydt mijn min heeft al te veel getergt.

Agrippa. Albinia. Iulia, en 't gevolgh.

NU 't zegenrijck geluck my doet de troon opſteyg'ren,
Getrouwe bontgebuurs geen trouwe byſtant wey-
Leef ick Albina heel geruſtig buyten noot, (g'ren,
De liefde die ontziet geen kogel, vuur, noch loot.
Mevrouw, 'k genoot eer 't zoet van uwe zoete lippen.
Al. Genaeck my niet Tyran, ha moorder van Agrippe!
Hoe waerd Albina is, getuygt haer waerde broêr,
Die door uw moortgeweer gezwind naer Lethe voer.
Uw wreedheydt heeft uw hart van 't mijne afgezondert.
Ag. Doorluchtige, 'k ben voor uw gramſchap niet verwon-
Uw broeder, wel is waer, ter aerde wiert gevelt, (dert,
Ick volgde 's Rijx gebied, ick volgde geen gewelt.
Eenweezenheyt moſt Prins, of Koning neêr doen buc-
ken,
Zijn looſheyt zocht mijn hant den ſcepter te ontrucken,
Ons ongelijck gelijck, was d'oorzaeck van zijn val.
Mijn Rijxtroon waggelde door dees gelijckheydt, zal
Dan Tiberinus zijn de oorzaeck van het woeden.
Men pleegt een miſdaet, om een miſdaet te verhoeden.
Al. Neen! neen! hou op! hou op van veynzen! Kroon,
noch Staf
Zijn ſchuldig aen de ſteeck die gy Agrippa gaf.
Waer van de liefde is, ha ſpijt! de grootſte oorzaeck.
Lavinia ſtreckt u, ô broederbeul! geen voorſpraeck.
Hebt gy uw luſt gekoelt door 't ſtorten van zijn bloet,
Vervloeckte miſdaet, die ick eeuwig vloecken moet,
Wat dolheydt heeft uw hant tot moorden aengedreven?
Ag. 'k Heb aen die ſchoonheyt lang getrouwe min gegeven.
Scheld Tiberinus voor geen moorder, neen! maer weet
Als dat uw hart verdruckt, mijn hart valt ſtraf, en wreet.
'k Wil nimmer zijn verdagt voor moorder van uw broe-
der. (der.
Al. Agrippás bloet roept wraeck, breynlooze Rijxverwoe-
Wanneer een wreede Vorſt in wreetheydt leeft geruſt,
Dan

Dan vaert hy voort in 't quaet boosaerdig, naer zijn luſt,
Tot eene donderſlag van droeve ongelucken,
Hem op het onverzienſt derft 't Rijxgezag ontrucken,
Wiens heerſchappy dan leyt gekeetent en geboeyt.
Een dwingelant moet zijn door dwing'landy geſnoeyt,
Uw wreetheydt viel te wreet, uw liefde onbeſtendig,
Gy ſchijnt voor 't oog wel ſchoon, maer 't hart is valſch
inwendig.
De gooden zelfs ſtaen om uw groots gemoet verzet.
Ick acht uw liefde niet, want gy acht eer, noch wet.
Hoe kan de donderaer, baldadige, u dulden.
Ag. Een Vorſt doet wat hy wil, zy kennen geene ſchulden,
Stof vry op tyranny, by Jupiter ick zweer,
Dat ick 't ontzag verban, door my uw huys weleer
Gelijck een onderdaen neêrſlachtig toegedragen.
Hoovaerdige, gy zult mijn ziel niet meer behagen.
Uw miſdaet weckt mijn haet, de min betoont aen uw
Maeckt door afkeerlijckheyt voor wedermin my ſchuw.
Al. Mijn ziel heeft niet voor u als naere yſlijckheden,
Tyran vaer maer vry voort, koom wilt op 't harte treden
Die u geen weêrſtant bied, laet Alba uwe ſchant
En moorderyen zien; want liefde gy verbant,
Genegentheydt is doodt; gy hebt te ſchelms ontbonden
Door hels gewelt uw trouw, Agrippás oopen wonden
Verſchricken die u niet? barbaer, waer is de zucht
Die gy te mywaerts droeg, uw liefde op de vlucht
Stuyft met de wint voorby, derft gy u eeden breecken?
Doch bloet, en liefde wierd op eenen tijt doorſteecken,
Uw doodelijcken haet ſcheen toen naer zucht gekoelt,
Waer van dit droevig hart de naeſmaeck noch gevoelt.
Tyran, hoe kunt gy min, natuur, en plicht vergeeten?
Ag. Gy weet uw razerny heel razend uyt te meeten,
Ick noodig niet uw haet, beweeginge des bloet
Beklaegt my, en wijſt aen wat uwe gramſchap doet.
Uw waerde broeder die vol roem en heerlijckheden,
En liefde munten uyt, heeft deze borſt beſtreden.

Gy hoorde Tiberijn te haten voor altijt,
Dan had hy moeyten weêr te zoecken, dat hy quijt
Door zijne wreetheyt wiert, dan zou de plicht betoonen,
Dat die men mint niet moet met broederſlachting loo-
Ick wil u zelfs Princes verlaten, dat uyt vrees (nen.
Dat mijn gezicht in 't hart van die 'k eer eer bewees,
De haet niet en verteert, die my hoort te verteeren,
Het binnenſt van uw ziel ſchijnt noch uw Vorſt te eeren,
Dat g'als verborgen houd, verweck oneerlijck niet,
Een groote miſdaet was die onze min verriet.
Vertoonende daer by genegentheydt in 't minnen,
Door overlaſt men ſcheurt van een verliefde zinnen;
Maer als men weeder ziet de liefde in haer kracht,
Dan loopt het hart gevaer van vallen, wijl de macht
Van eene wederkomſt de toornigheydt kan dooven.
Door mijn vertreck zal ick niet meer uw vreughde roo-
En moeylijckheden zijn voor eeuwig uytgebluſt. (ven,
Ag. binnen.

Albina. Iulia.

ZYn ongeruſtig hart ſchijnt heel te zijn ontruſt, (ven.
Vlie eeuwigh voor my weg, ha! moorder van mijn le-
Mijn liefde wil haer niet by een tyran begeven.
'k Zal uwe ſchaduw zijn, en waer gy vlucht, of zijt
Zal naberouw uw hart ſteets knagen, welckers ſpijt
Ruſt met de doot gelijck, mogt my die vreucht gebeuren,
O Iulia! ick zou voort afſtant doen van treuren,
Mijn liefde die is weg, de wraeck bewoont dees borſt,
Mijn ooren zijn al doof voor zijn gevley, mijn dorſt
Dorſt na Tyranne bloed, 'k derf hem geen minnaer noe-
men, (men,
O neen! een minnaer wraeckt vermoorden, en verdoe-
Ick hoop door vrinden hulp te purperen het kleet
Van die mijn broeder viel dat zonder reên te wreet,
Getergde liefde en ſpijt geduurig met my waecken,
En willen dat ick zal ons vrinden op gaen maeken. binnen.
HET

HET DARDE BEDRYF.

Faustus. Mezance.

ICk vind in 't leger wel die niet te vreden zijn
Met dees gemaeckte vreê, de leedigheydt een pijn
Streckt voor een braef soldaet, zy scheppen geen behagen
In 't wapenloos gewaed, haer lust is te verjagen
De vyanden uyt 't velt, zy zijn u toegedaen,
Uw heymelijcke gunst zal vrindschap winnen aen.
Gy weet dat Alba vol is van uw gunstelingen,
Voegt deze t'zaem by u, zoo vreest gy geen bespringen,
Zoo hangt het Rijx gezag aen Prins Mezances macht,
En onderdaen gered uyt noot, en jammerklacht,
Door dien gy waerdig zijt zijn gloory te bekleeden.
Mez. Ick ben een minnaer, een die mint die volgt geen re-
O Faustus, liefde doet dat ick geen kroon gedenck; (den,
Want de eergierigheydt verjaegt my, ick verdrenck
In zorgen die mijn ziel geduuriglijck belagen,
My stooten van de troon, aenlockselen behagen
Die my steets quetzen, schoon dat oneer als gebied
Gehoorzaemheydt, zoo wil regeerzucht zulx weêr niet.
Ick werd van ongedult vast heen en weêr gedreven,
En had mijn ziel haest aen een misdaet opgegeven,
Nadien 't aentrecklijk schoon mijn vlam ontsteeken had,
Haer vuur heeft mijne ziel gereynigt, in dees Stat
Is zoo geluckige als ick ben niet te vinden,
Zoo vat de liefde wil te zamen ons verbinden
Dat ick die schat geniet, zoo laet ick staf en kroon.
Fau. De Koning koomt, en neemt zijn gang tot uwer hoon
Recht na Lavinia de Rijxprinces haer wooning.
Mez. Zacht! stil! daer staet hy stil! en raeskalt, trotse koning,
Hy schijnt geheel ontstelt, iets wonders dit beduyt.

Mezance. Agrippa. Faustus. Atis.

DEn hemel zegene zijn Majesteyts besluyt,
En voorgenoome vreê, indien dat ick recht oordeel

Vind ick zijn majesteyt zwaermoedig. daer het voordeel
Van 's vyants rijcke buyt, met schatten hoopt uw Rijck.
Waer meê bekommert g'u, daer g'onverwinnelijck
Als triumfeerder keert, en stut het bloedig strijden.
Gy brengt de vreede, en rust, ten spijt van die 't benijden.
Wie onderwint hem te vertoornen uw gedult?
Ag. Ick weet wel dat het al my toelacht, maer mijn schult
Van droefheydt moet bewaert mijn droevig hart be-
stieren,
Mijn gloryrijcke naem omheynt van zeeglauwrieren,
Die 't bloedig oorlogsvelt my opdroeg tot een gaef,
Is voor het algemeen, de rust en vreê hoe braef
En aengenaem is voor geen Vorst, wel onderdanen.
De ongerustigheydt my smelten doet in tranen,
Het gene ick bevocht, is voor dees burgery.
Mez. Geluckige! ay stel die reden toch ter zy. (den,
Gy ziet hoe Vrouw fortuyn u zelfs draegt op haer han-
Wraeckt d'ongestadigheydt, gy zijt een schrick der lan-
Beroemde koningen zijn goden op dees aerd. (den.
Ag. Stantvastige Fortuyn de weereld door vermaerd
Heeft mijne smeeckingen tot noch toe voorgekomen,
Doch zy heeft in haer hand dat licht weêr wert ontno-
Twee blinde god'lijckheên verbinden ons te vast, (men,
Ia eeuwiglijck gestrickt, wiens macht op niemant past,
Maer heeft ons t'zaem geboeyt aen wetten, als voor de-
zen,
Het wanckelbaer geluck moet steets de liefde vrezen.
Mez. Ick ben verwondert dat Albina u behaegt!
Daer gy haer broêr verdelgt, en niet zijn dood beklaegt,
Geoffert door uw stael, zoo reuck'loos en vermeeten.
Ag. Zoo dra gy hooren zult, 't geen ick wil gy zult weeten
Wie dat ick liefde draeg, en wie mijn ziel bemint,
Zult gy op 't alderhoogst verwondert, en verblint
Misnoegend zijn, Princes Albina die ick liefde
Voor lang is uytgedooft, maer die dit hart doorgriefde
Door haer aenvallig schoon, houd strengelijck geboeyt.
En

En om 't verlangen dat te meerder by u groeyt,
Zoo weet Lavinia heerst als voogdes hier binnen.

Mez. Lavinia!

Ag. Hoe! gaet dees naem u aen de zinnen?
Misnoegendheydt aen u te fellen dootsteeck geeft,
Heeft uw gezucht uw vreucht, en blijdschap overleeft,
Ick hoor alrede u inwendig al beklagen,
Mijn opgereezen vlam valt zwaer om te verdragen.
Lavinia die eer heeft u vermaeck geweest,
Die is voor my, mijn Prins, leef echter onbevreest,
Door dien de min zulx wil, wie kan haer macht weêr-
streven?

Mez. Mijn droefheydt tegens danck heeft my zoo verge- (dreven
Dat 't Vorstelijck ontzag is nauw'lijx meester, hoe!
Zal d'onbescheydenheydt my maecken 't leven moe,
O neen! 'k weet wie gy zijt, gy kunt my niet verstooten,
Uyt een doorluchte stam ben ick als gy gesprooten,
't Verschil van een Monarch, en onderdaen is groot.
Gekroonde tergen is te loopen in zijn doot,
Door dien de goden zijn haer aldernaeste vrinden,
Ons bloetverwantschap doet my moedig onderwinden
Te spreecken met die geen wiens troon verheven staet,
Natuur by Koningen verworpen is, laet raet
Van eygen bloet mijn heer een goede raet u geven,
Blusch uyt dees wreede vlam die u zou licht doen sneven.
Ick oog niet op het geen de Vorst van Alba hoort.
Lavinia heeft die het Vorst'lijck hart doorboort,
Heeft die uw brant ontvonckt, zoo heb ick te verwach-
Voor mijn getrouwe min niet anders als verachten. (ten
Agrippás doot maeckt u gehaet 't welck zelver spreeckt,
Gy tracht bemint te zijn, uw macht, en kracht die breekt
Op haer verheven ziel, de Vorst zal zelfs bevinden
Wat afkeer zy betoont, wilt niet meer onderwinden,
Wijl gy voor liefde haet verwecken zult by haer.
Hoe meenig ongeval my bracht in lijfsgevaer,
Bewijst ervaerentheydt, mijn scha hoort u te leeren.

Ag. Haer wreetheydt heeft geen kracht, wie zal mijn voor-
neem weeren,
Mijn liefde groeyt te meer, verduurt de tegenſpoet;
Want dat gy my noemt wreet, dat noem ick lief, en zoet,
Het geen onmooglijck ſchijnt verſterckt mijn hoop in 't
minnen,
Zoo zy u had bemint, zoudt gyze wel verwinnen,
En ick zou afſtant doen te minnen die my haet.
Mez. Die is op u te fel gebeeten, gy verlaet
U op haer bitterheydt, die gy noyt zult verzoeten.
Een gloryrijcke Prins werpt nimmer voor de voeten
De liefde die hy draegt aen die hy mint, ten zy
Hy wel verzeeckert is van weêrliefd', toon dat gy
Uw troon, en achtbaerheyt niet wilt met voeten treeden.
Onnut beloven wert noyt in de ſchael van reden
Gewickt, waer door een Prins zijn gloor en aenzien
krenckt.
Ag. Mezance ick geloof, ſchoon dat gy het niet denckt,
Hier van het geen ick wil, zoo gy wilt zorge dragen
Zorgh voor u zelver dan, onnodig is uw klagen,
Ontzag, eer, heerlijckheydt, die loopen buyten noot,
En hebben geen gevaer, te vreezen ſlag, of ſtoot
Als gy u inbeelt. Laet Lavinia my ſchuwen,
De troon van Alba zal de doodtſlag niet vernuwen,
Haer glans verbittering verzachten zal, de ſtaf
Door deze hant gezwaeyd zal haer haeſt doen ſtaen af,
En dencken aen geen bloet van een verſtorven minnaer.
Mez. Gy vleyt u zelfs te veel, Agrippa was verwinnaer,
Die had haer ziel, en hart gewonnen als gy weet;
Hy ſtaet te diep in 't hart geprent, gy zult haer leet
Niet door uw hooge troon, of goude ſtaf verzachten,
Uw doen onmog'lijck is in 't geen gy wilt betrachten,
Haer gramſchap brant te fel, dat waerde bloet verweckt
Een doodelijcken haet, 't welck tot uw nadeel ſtreckt.
Uw Kroon en Scepter zijn heel onreyn voor haer oogen,
't Onnozel bloet beſpat bevleckt u groot vermoogen,
Ja

Ja zy verschrickt als zy u naem maer hooren noemt.
Ag. Ach hemel wat een vreugt! nu zy volstandig roemt
Voor mijn helthafte ziel, is heerelijck te hooren?
Dat zy getrouwe min niet reuckloos laet verlooren.
Mezance dees Princes is die mijn ziel bezit,
Nu ick stantvaste liefd', en trouw verneem, mijn wit
Kan ick met woorden niet uytdrucken, noch verhalen,
De liefde toont my gunst, kan ick mijn vreucht bepalen
Nu zy voor my verkiest, zoo overwaerde vrouw,
Die ick in tegenspoet bevind in als getrouw.
Welwaerdig is zy om de Rijxtroon te bekleeden,
Genieten Vorst, en Staet, en alle waerdigheeden.
Mez. Zijn Majesteyt gelieft te dencken dat een hart
Zoo teeder en getrouw blijft in haer min verwart.
Voor nimmermeer zult gy die schone vrouw verheeren,
Gy meerdert haer elend in plaets van af te keeren.
Ag. Ick heb uw ydelheydt, ô Prince, niet van doen,
Gy liefkoost u vergeefs met waen, en yl vermoên,
Haer grimmigheydt zal noyt op mijn vermogen kanten.
Haer min tot my groeyt aen ten spijt der bloetverwan-
Weet dat ick meester ben, en oock verzeeckert ben (ten,
Dat ick Lavinia gelijck my zelven ken,
Dies zijn uw moeyten, en uw zorgen niet van nooden,
In 't kort gehoorzaemt zy mijn wetten en gebooden.
Onnoodig dan gezorgt, met nietig hartsgequel.
Mezance 'k wraeck uw raet, ick ben gerust, vaer wel.
binnen.

Mezance, Faustus.

WAt oordeelt Faustus van dees wreê barbaersche woor-
Hy gaet van my vergramt. (den?
Fau. Mijn heer zijn strafheydt boorden,
Zoo ick u niet en vley, tot in mijn ingewant.
Zijn trotze reden zijn gegront op misverstant.
Het Vorstelijck ontzag doet alles voor hem buygen.
Hy wil de Rijxprinces, als gy kunt zelfs getuygen,
Doen

Doen buygen naer zijn wil, haer rechterhant het vuur
Zal dooven uyt, zijn min, mijn Prins, die ſtaet u duur.
Dit wreede voorneem doet my 't heele lijf ontſtellen,
En maeckt u ongeruſt, vergeefs zult gy u quellen.
Maer gins komt de Princes, 't is raetzaem dat ick gâ,
Dan hebt gy vryheydt om te ſpreecken, buyten ſchâ.
Mezance vaer dan wel. Fau. binnen.

Lavinia, Mezance.

GEeft mijne komſt misnoegen
Aen u mijn heer, of zult gy by de Vorſt u voegen,
Die met een nieuwe laſt my plaegt als een tyran,
Die my zijn liefde bied, die 'k wraeck, en nimmer kan
Gedoogen, ick verkoos voor minnen liever 't ſterven.
Hy ſtaeckt zijn voorneem, die mijn voorneem zou doen derven,
Waer op mijn liefde ruſt, ick haet dien moordenaer.
Mez. Helaes! 'k beklaeg Mevrouw uw naeckende gevaer,
Ick weet zijn voorneem, ach! hy eyſt uw hant door 't trouwen,
Zoo gy zulcks weygert, naeckt uw droefheyt en benouwen.
Hy heerſt door ſtreng gewelt, zijn macht u dwingen zal.
La. Dien wreeden, ach! mijn Prins, is oorzaeck van zijn val.
Indien gy ongeveynſt Lavinia wilt minnen,
Zoo ſtâ my heden by met wijze raet en zinnen,
Zoo gy my niet verlaet zoo breeckt zijn voorneem af,
En helpt dien Princenbeul op 't ſpoedigſt na het graf,
Dewijl het noodig is zijn tyranny te ſtuyten.
Mez. Nu ick dees zuyv're liefd' gevoel die gy komt uyten,
Stel ick mijn leven voor uw leven, en ontziê
Geen wreede Koning, neen! Mezance nimmer vliê
Voor zijn verbolgentheydt, gy hebt maer te gebieden.
La. Helpt den tyran van kant, mijn wille moet geſchieden.
Hoe Prins! zijt gy ontſtelt? verflauwt gy, wat is dit?
Wel aen, ick wapen dan my zelven; wraeck bezit
Dit eedelmoedigh hart, om alles uyt te voeren,

Zoo zal uw laffe hulp mijn voorneem niet ontroeren.
Met eenen doot kan ick zijn tyranny ontgaen.
Mez. Vervoerde schoonheydt, laet dit godd'loos voorwerp
Verzeeckert u van mijn getrouwigheyt in allen. (staen,
Uw wille zal geschiên, 'k zal den tyran doen vallen,
Of gy zult 't bloet van my ontfangen voor zijn bloet.
Ick weyger niet uw beê; maer denck met rijpe moed,
Als dat het valt heel hart zijn eygen bloet te storten.
Door 's Koonings doot zal ick mijn eygen eer verkorten;
Wat hart zou zig dan niet verzetten om dees daet?
Wy zijn gesprooten uyt een zelven stam, door haet
Het Koninckklijcke bloet te plengen is bezwaerlijck,
Te straffen den tyran, Mevrouw, is heel gevaerlijck.
Wel aen, nu min en bloet, moet strijden tegens een,
Dewijl dat liefde ons te nauw verbint, geweên
Beweegen my niet meer, uw macht die is te machtig,
'k Verzeecker u mijn trouw, begeerte die is krachtig
Om te volbrengen 't geen de Rijxprinces begeert.
La. Dit aengename woort de droefheydt van my weert,
Gy moet, gelijck ick zeg, de Rijxtyran verdelgen,
Mijn ondersteunde haet zijn trotsheydt zal verzwelgen.
Ick zorgde voor uw trouw, nu ick u vind getrouw,
Leef ick geluckiger als d'aldergrootste vrouw.
Door deze dienst zult gy voort in grootachting komen.
Noyt zoeter wraeck is oyt ter werelt voorgenomen.
Niet om door onderwind te vreezen die elck vreest,
Zijn wreede razerny maeckt my niet eens bedeest.
Ick heb nu reets gezeyt de door, noch hem te schroomen.
Het bloet te wreecken zal zijn straffe norsheyt toomen.
Agrippa ick aenbid noch 't overschot van u,
Dat is mijn zoetste zoet, dat ick begeer; wel nu
Zal ick geluckigh zijn, zoo ick met deze handen,
Aen zijne schim voldoe zoo waerde offerhanden.
My dunckt ick smaeck alreê die vreugt, en wreeck zijn
Straf den tyran, zoo leeft gy veylig buyten noot. (doot,
Het is een groote deucht verliezen die wy doemen;

Noch

Noch grooter wreecken 't leet, waer op mijn ziel zal
roemen.
Mez. Mevrouw, geloof vry dat ick my zie heel veracht,
Nu ſtof en aſch heeft van een medemaet meer kracht
Als wel des Konings neef, het doet my wee, ô wreede!
Ick tracht uw wraeck in 't geen gy voor hebt te beklee-
Om u van 't ongeval bevryd te zien heel bly, (den,
Dat buyten loon daer voor, getrouwe dienſt van my
Hoopt op genegentheydt, ick zal u niet begeven,
Uw ziels begeer voldoen al koſten het mijn leven,
Mijn lot zy zoo het wil, waer ick u dienen kan
Wert na begeert voldaen in 't ſtraffen des tyran.
Ick haeck na zijne doot, 'k zal vrinden op gaen maecken,
Ons voorgenomen werck doet my na 't ſterfuur haecken.
La. Zie toe Mezance dat gy dit hoogwichtig ſtuck
Voorzichtig overlegt, verzeeckert u, eer druck
Uw goede kans verdruckt, dan waer het met ons quader.
Maer zacht, daer ginder komt Tirrhenus oude vader,
Wy zijn uw deelgenoots, ſpreeckt hem vry moedig aen,
Mijn tegenwoordigheydt doet hem doen ginder ſtaen.
Ick ga en laet u t'zaem een wijzen raet beleggen,
Op datter niemant op uw voorneem heeft te zeggen.
La. binnen.

Mezance, Tirrhenus.

TEr goeder uur komt gy mijn heer om goede raet
Te geven in een zaeck heel wichtig, raet en daet
Verzoecken wy van u, zoo heelt men beſt de wonden
Door 't droevig ongeval te ſtraf u toegezonden,
Zoo wert uw ziels elend verzacht, en ick vernoegt.
Tir. Hoe Prins, hebt gy uw leet by mijn verdriet gevoegt,
Daer ick te jammerlijck leg ingeſtort, ô gooden!
Herleeft mijn zoon in u.
Mez. Die al te wreede, en ſnooden
Moet om zijn gruwelſtuck al eer hy 't weet van kant.
Een die u 't bloet aftapt, mocht morgen my in 't zant

Op 't alderonverzienst de ziele uyt doen braecken.
Dit voor te komen moet elck op zijn leven waecken.
Laet uw getrouwigheydt dit nevens ons bestaen.
De wraeck zal ons mijn heer zelf moedig voeren aen.
Vertrouw u vry op ons zoo zijt gy buyten vrezen.
Tir. Wat hoor ick, wat is dit! wat zal u voorneem wezen?
Wat wedervaert uw ziel, dat gy den Koning vloeckt,
Zijt gy zijn vyand dat gy aen my hulpe zoeckt?
Ick stâ geheel ontstelt, laet my de oorzaeck hooren.
Mez. Hoe meent gy dat ick veyns, 'k heb hem de doot gezwooren,
Weet gy niet van al 't geen het welcker is geschiet,
Hy wil mijn hoop en troost, waer door dat mijn verdriet
Groeyt aen, door zijn gewelt als een tyran ontrucken,
En zoo door zulck verlies my wrevel onderdrucken.
De liefde is te sterck, en als men die verliest, (verkiest.
Dan heerst de wraeck voor bloet, wiens hulp men dan
Tir. Mijn ziel met u verdoemt zijn ongerechtigheden,
Is den tyran dan met mijn zoon noch niet te vreden,
Dat dees vervloeckte min in vlammen zet zijn vuur?
Maer zagt! gy zijt zijn neef, een broeders zoon, natuur
Zwijgt die in deeze tijt, kan hem den hemel dulden,
Wiens dwaze liefde doet ophoopen schult op schulden,
Stilzwijgende zijn wy bevrijd van Vorsten list.
Mez. Natuur heeft uytgespeelt, de vrindschap is in twist,
De liefde in een haet verandert, hy moet sneven,
Vermits Lavinia eyst van mijn hant zijn leven;
En om haer vrindschap te behouden moet hy voort.
De liefde wil niet zijn van vrouw Natuur verstoort,
Wat zy begeert moet my een strenge wet verstrecken,
Dees offerhande koomt mijn plicht eerbiedig wecken.
'k Moet haer gehoorzaem zijn, de liefde luystert niet
Na bloetverwant, ô neen! die my in als gebiet (ken.
Vermag het alles, zulcks blijckt aen haer doen en werc-
Tir. Dees onderwinding Prins, na dat ick kan bemercken
Is van heel groot gewicht, zoo var de kans misluckt
Wiert

Wiert gy van 's Konings haet elendig onderdruckt,
My zou zijn gramſchap als een blixem overvallen,
Wat uytkomſt zaegt gy dan voor u, of voor ons allen.
Mez. Neen, neen, gedenckt zulcks niet, gevaer heeft hier geen macht,
De doot heeft al voor lang by my geweeſt verdacht.
De vrees vind hier geen plaets, wat ſtelt gy my voor oogen,
Zy die dit hart bezit, heeft al te groot vermoogen.
Tir. Van mijn getrouwigheydt verzeeckert u in als,
Mijn heer geen menſch heeft my bevonden ſchelms en vals.
Door mijn beleyt zal u geen trouwe hulp ontbreecken.
'k Heb meê een deel aen 't leet, zoo hoor ick my te wreecken,
Na mijn vermogen; maer mach men oock overlaſt
Aen Vorſten plegen? neen! Mezance nimmer paſt
Zoo wreeden gruwelſtuck, gy zout de goôn ontëeren,
Wie Princen ſchent, die ſchent haer beeltenis, wilt leeren
In als gehoorzaem zijn, mijn trouwe raet vertrouwt,
De ſchrick d'aenklagers arm tot wreecken wederhout,
En ſchoon gy mogt het al genieten naer uw luſten,
Dat gy door 's Konings doot zijn tyranny uytbluſten,
Zoo zou de donder zelf verpletteren u 't hooft.
Mijn raet tot voordeel ſtreckt zoo gy mijn raet gelooft.
Mez. Zy zijn niet allen doot die wel de doot verdienden,
De donder krenckt my niet, de goden zijn mijn vrienden,
Noch blixemvuur my zengt, ſnel ſchiettend uyt de lucht.
Laet 't aerdrijck daveren, den hemel ſidd'ren, zucht
Beheert lafhartige, die ongeluckig woonen,
Zal donders fellen ſlag als ſchuldig niet verſchoonen,
Gedreven van haer hant, ten hemel uyt door kracht,
Onluckig is die man die 't ongeval verwacht,
Of my den hemel dreygt dees herſſenpan te pletten,
En de wraeckgierigheydt der goden zulx beletten,
Ja had al 't godendom haer wraeck gezwooren, om
My te verdelgen, noch zoo zou mijn ziel allom
Van yder zijn geroemt. wie zal mijn voorneem ſtuyten?

Ver-

Verzeeckert u dat dit gedreyg my raeckt van buyten,
Zy zullen nimmermeer beletten mijn begeer;
Want 't gene ick voer uyt dat ſtreckt my tot mijn eer.
Schoon dat den hemel ſchud en beeft, ick zal niet beven.
Mezance afſtaen, neen! hy zalder tegen ſtreven.
Al wat ick onderwind geſchied om uwe zoon,
'k Beyver uw verlies, en 't wreecken van uw hoon,
Waer door dat ick betoon uw druck my gaet aen 't harte.

Tir. Daer twijfel ick niet aen, uw ſmarte doet my ſmarte:
'k Beging een miſdaet zoo ick u niet hulpzaem waer.
Kan ick getrouwer vrind genieten in 't gevaêr. (nen,
Mijn zoon zoo ſchelms vermoort, koſt my veel zilte tra-
Waerom mijn droefheydt u tot wreecken aen komt ma-
Mijn hart bekent in dit geval haer droefheydt wel. (nen.
Waer heb ick grooter vrind die mijne zielsgequel
Zoo onderſteunt als u? ick vreeze voor geen dreygen.
Uw goede gunſt doet my verheucht tot uwaerts neygen.

Mez. Mijn heer, beſtem maer plaets en tijt, de tijt is reê
Gebooren om uw leet te wreecken, hy moet meê
Gevoelen hoe de Prins quam in zijn bloet te ſmooren.
Wat aen dees aenſlag faelt zal my uw mont doen hooren.

Tir. Weet dat dit wichtig ſtuck dient wijs'lijck overleyt,
De Koning door de ſtadt het krijgsvolk heeft verſpreyt,
Die hy geſlooten heeft, het hof met dubb'le wachten
Verzien, de ronden doen by dagen, en by nachten,
Zoo onzen aenſlag hem wierd oopenbaer, zoo lagh
De goede hoop ter neêr, gy uyt uw groot gezagh.
Ons vrinden zouden door dees ſchrick flauwhartigh ſchricken,
Om haer in deze daet manmoedig in te wicken,
En werden trouweloos; 't zal haeſt een eynde zijn,
Wijl 't leger morgen zal opbreecken, onder ſchijn,
Om buytenvyanden haer legers te beſpringen,
Dan kan ons vrindental de ſtadt te beeter dwingen.
Zoo wert ons voorneem, Prins, te braver uytgevoert,
Wanneer gelegentheydt aenmoedigt, niet ontroert.
Een grooten aenſlag eyſt bequame tijtsverkiezing.

Mez. Ick voeg my naer uw wil, op hoop van geen verliezing.
Men moet gelegentheydt afwachten nu ter tijt.
Den Koning raeckt den hals, of ick het leven quijt.
Den aenſlag raeckt u zelfs, 'k laet alles u bevoolen.
Wie raet met ouder leeſt, en wijzer, ſchut het doolen.
Tir. Hoe twijfelt gy aen my, getrouwigheydt ſtaet vaſt.
Wy brengen voort by een wat tot het wreecken paſt.
Een vader als ick ben elendig, zal die toonen
Zijn gunſt, wiens wreetheydt dat zijn kint niet wou verſchoonen,
O neen! Mezance, 't zy daer al te ver van daen.
Draeg voor de vrinden zorg, laet 't ander op my ſtaen.
binnen.

HET VIERDE BEDRYF.

Lavinia, Mezance.

ICk ſtâ, Mezance, om het geen gy zegt verwondert,
Wat wil de Vorſt dat hy Tirrhenus dus afzondert?
Zal een gevancknis zijn de woonplaets voor dien heer,
Wat zwaerigheydt ontmoet, ô hemel! ons nu weêr?
Mez. Wy zijn door deze daet tot 't uytterſt toe verlegen,
Hy was ons raet en daet, in hem beſtont de zegen.
In dit geval was hy ons aller toeverlaet,
Hy was gemoedigt om door 't ſtael de levens draet
Van die zijn waerde zoon zijn levens draet dorſt korten:
Getrouwe helden met hem in elenden ſtorten.
Nu ſteecken tot den hals wy allen in gevaer;
Doch hy het aldermeeſt, die in een kercker naer,
Verzelt van eenzaemheydt moet treurend 't leven ſlijten,
Vermits Agrippás geeſt zijn lafheydt quam verwijten,
Dat hy als vader niet te wreecken zocht zijn bloet.
Heel Alba draegt hem gunſt met een oprecht gemoet.
De Vorſt heeft zonder reên uw minnaer 't licht benomen,
Zoo ick mijn afſcheyd nam, is voort tot hem gekomen
De wachtheer Atis, die met een bedeeſde ſtem,
Hem zeyde uyt 's Konings naem, als dat hy nu moſt hem
Niet

Niet weetende de reên zijn lijfs gevangen weezen,
De oorzaeck onbekent, wat baert ons dit al vreezen.
La. Indien de noot roept noot, zoo is hier hulp van doen,
Koom wreeck mijn minnaers bloet, laet haer de vrinden ſpoên.
Een afgeſneeden telg zijn luſt niet kan verzaden,
Tracht boom en wortels uyt te royen; laet u raden
Stut den tyran zijn loop, beſchermt door zijne doot
De prins Tirrhenus in het bangſte van zijn noot.
Ick bid verzuym toch niet dit gruwelſtuck te ſtuyten,
Weêrſtaet zijn tyranny, gun hem geen tijt, laet buyten
De vrinden zijn vergaert, weeſt eene blixemſtrael,
Of anders zal zijn volck u ſterven doen door 't ſtael.
Want zoo Tirrhenus ſterft, gaet hooft voor hooft verlooren,
Het welck verſchricken zou de trouwe eedgeſwooren.
Mez. Princeſſe weeſt geruſt, uw ſwaerigheydt vergeet,
Wie durft uw achtbaerheydt aenbrengen eenig leet,
Om u in dit geval derf ick 't al onderwinden.
Het uur dat Tiberijn heel loos wiſt uyt te vinden,
Om offerhande in d'Albaenſche kerck te doen,
Zal hy zijn laetſte bloet weêr ſtorten tot een zoen,
Zoo zal zijn offerhand een offerhand verſtrecken,
Ontfangen zijne ſtraf, eer 't morgenlicht komt wecken
Een yder uyt zijn ruſt, zoo wert uw wenſch voldaen,
Den dwingelant verſmoort in 't bloet, uw wil zal aen
Mezance, en zijn volck verplicht zijn: zacht, daer ginder
Koomt zelfs zijn Majeſteyt, vaer wel. Mez. binnen.

Agrippa, Lavinia, Atis, en eenige Adel.

PRinceſſe, hinder
Ick u door mijne komſt, helaes! mijn vreuchde is
Voor u een quelling, en een ziels bedroefenis.
Wie zijne min verzwijgt, diens liefde kan niet groot-zijn,
Om uwent wil mijn ziel geduurig moet in noot-zijn;
Uw wreetheydt valt te wreet, en liefde niet bezwijckt.
Weet gy wel dat uw haet mijn hoop verongelijckt.

Zult gy dan voor altoos uw droeve tranen ſtorten.
Mijn tegenwoordigheydt zal uwe eer niet korten.
Heb toch medoogen, en blijf niet voor eeuwig wreet,
Zoo leef ick noch op hoop, uw droefheydt is my leet.
Hou op van weenen, ey! laet uw ontſteltheydt varen.
La. Heb ick geen oorzaeck om te zuchten? wilt bedaren,
O wreede! zegt gy, maer ghy melt my niet de moort
Begaen aen Prins Agrip: ick meende rechtevoort
Dat ick u zonder haet en ſchrick niet zou aenſchouwen.
Mijn meening, als gy ziet, van liefde wert weêrhouwen.
Bedroogen is mijn zucht, de gramſchap ben ick quijt.
Ick voel een ſtrijt, die my inwendig 't hart beſtrijt;
Zoo dat de haet geen plaets in mijn gemoed kan vinden.
Ag. Wel hoe Mevrouw, vergeet gy zoo uw ziels beminden?
Koom min een Koning die in als geluckig leeft.
La. Uw quaet vermoên, mijn hart, en ziele tegenſtreeft;
Zou ick moordadig u, ô moordenaer! betoonen
Genegentheyt, die my mijn hoogſte vreugt derft hoonen.
Zulx is onmogelijck, ô oorzaeck van mijn pijn!
Gy vat mijn woorden niet, zy zullen klaerder zijn
Als ick mijn meening zal heel naekt en bloot uytdrucken.
Mijn minnaer had, waer toe laet ick my zelfs verrucken,
Gelijckheyt, waer door ick inwendig wiert beroert,
Zoo dat u byzijn my de zinnen had vervoert,
Verbolgentheydt het bloet eyſt van mijn lief Agrippe,
Die gy zoo eerloos dorſt zijn levens draet af knippe.
Dien helt aenbiddelijck ſcherpt my, nu zult gy zien
Wat dat uw trots beſtont, en wat noch zal geſchiên.
Vervloeckte Koning, die mijn gramſchap koomt verbit-t'ren,
Verſchrick voor 't vuur dat my ten oogen uyt zal ſchit-t'ren,
Ag. Helaes Princes! helaes! dat had ick al verwacht,
Gy wapent u vergeefs, de min heeft grooter kracht,
Ick blijf getrouw, en vaſt gebonden aen uw oogen.
Schoon gy Agrippás doot verwijt, zoo zal medoogen
Uw heevigheden doen neêrbuygen, als gy ziet,
Dat ick geduldigh ben in 't lijdende verdriet.

La. Ha wreede! het waer beſt, dat gy dees liefde doofde,
De hoop is hopeloos, gy jaegt, die my beroofde
Van mijn Agrippa, plots u eygen zelfs in 't graf.
Bluſch uyt dees loſſe vlam, ſta van die liefde af,
Eer gy de goôn op u in gramſchap doet ontſteecken,
Wiens blixemvuur het leet zou van mijn waerde wreec-
ken.
Ag. De goden weyg'ren dit, ay druckt haer niet zoo fel,
Zy weeten beſt wat ons van nooden is; ay quel
Haer goetheydt niet, denckt aen de troon haer macht
hoe heerlijck, (lijck
Wiens voordeel haeſt vergeet vergooten bloet; uw eer-
En meer als teeder hart, raeckt tot een Konings ſtaet,
Zoo gy de welſtant van mijn Koninckrijck niet haet.
Gy weet hoe dat ick wil de plagen die u plagen,
O ſchoone! nevens u verduldig helpen dragen.
Een Vorſten tullebant verduurt een tranenvloet,
De diamante kroon vervrolijckt het gemoed.
La. De kroon en ſcepter in een Rijxtyran zijn handen
Doen my meer ſchricken, als de ſchim van die my bran-
In trouwe liefde doet, 'k zou met Agrippa eer (den
Verkiezen 't naere graf: ick haet u, en wat meer
Mijn afkeer haeten kan, weg met gehate troonen.
Ag. 'k Verwonder my, dat gy dees heerlijckheên derft
hoonen,
Het glinſt'ren van de troon beweegt die niet uw ziel.
Een geeſt gy hooger acht, dan Rijxſtaf. nimmer viel
Een Kroon ter aerd, of wiert eerbiedig opgenomen,
Dit is voorwaer heel vremt dat gy haer glans gaet
ſchroomen,
Daer gy geen minnaer hebt, en blijft noch ſteets verlieft,
Heeft u het minnevuur het ingewand doorgrieft,
Dat gy naer zijne doot oploſſen kunt dees zuchten. (ten.
De weeklaght baert verdriet, de tranen zijn haer vruch-
Bluſcht uyt, bluſcht uyt die vlam, 't valt hart uw teeder
Te miſſen die in ſtof verteert is, gy verwart (hart
U zelfs in min te veel, door overvloedig klagen.

Vergeet die u niet meer, Princeſſe, kan behagen.
La. Mijn tranen, moordenaer, mijn trouwſte vrinden zijn,
De aldernaerſte nacht, noch duyſterſte woeſtijn,
Weêrhouden my, 'k zal gaen na d'Elizeeſche velden,
Daer gy mijn halve ziel, door uw geweer beſtelden.
Dit hart betoonde hem veel koelheên in zijn tijt,
En hield onnoozel hem geboeyt; zijn doot verwijt
My mijn verblintheyd, daer zijn kracht my had verwon-
O hemel! waerom hebt gy, noch ick, niet gegonnen (nen.
Aen hem die zoete vreucht, zoo waer dees tranenvloet
Vermindert, afgeweert, en ick voor druck behoed.
Ag. Ach! ach! Princes hou op, laet geen meer tranen vlieten.
Ick kan my langer niet bedwingen, mijn verdrieten
En uwe ſchoonheydt zijn in 't harnas tegens een.
'k Heb in uw byzijn een te fellen ſtrijt geſtreên.
Ga Atis breng voor my den ouden ongebonden.
Gy eedelen vertreck. doorluchte vrouw! mijn wonden
Gedragen in dees borſt, verdragen geen meer leer,
Mijn veynzery heeft uyt, gelijck den hemel weet.
Wilt niet meer zuchten, noch veel minder tranen ſtorten
Ick ben uw minnaer zelfs, gy zoud uw eer verkorten.
La. Hoe! gy Agrippa! kan ô hemel! zulx geſchiên?
Zal ick Tirrhenus niet geloven zelf, voor wien
Heel Alba dienſtbaer is?
Ag. Princes, wilt vry gelooven
Het geen ick u verhael, de waerheyt 't hooft houd boven.
Dat gy my houd verdagt, daer toe hebt gy gelijck.
De trotſe Koning is verwiſſelt in een lijck.
Gelegentheydt wou u niet eerder oopenbaren
Wat dat voorhanden was: mijn vader zal verklaren
Al wat beſlooten is: verzeeckert u Mevrouw,
Geloof den ouden Heer, die alles u getrouw
En ongeveynſdelijck den aenſlag zal ontdecken.
Dees liſtigheydt zal tot een hinderpael niet ſtrecken.
La. Te veel gelooven heeft wel eer een vrouw verleyt.
De ſchijn het oog bedriegt. Natuur hier zelver pleyt,
Mijn harte klopt en weet niet wat het zal gevoelen.
Ag.

Ag. Daer komt Tirrhenus, 'k hoop wy op een oogwit doe-
Zoo ick de waerheydt heb gesproken, zoo zult gy (len,
Gelooven, hoe ick buyg voor vaders heerschappy,
Zulx wil gehoorzaemheydt.
La. Tracht gy my te behagen
Toont dat gy zijt zijn zoon, zoo endigt gy mijn klagen.

Agrippa, Lavinia, Tirrhenus.

DAt Atis met zijn stoet zoo datelijck vertreckt. (deckt.
Heer vader, 'k heb 't geheym aen dees Princes ont-
Hoe! schrickt gy! wat is dit? stel uw gemoed te vreden,
De liefd doet haer de staet van Koningin bekleeden,
Het is Lavinia die gy hier voor u ziet,
Uw quellings oorzaeck, en mijn lijdende verdriet.
Ick gaf aen haer mijn hart, hoe kan ick ze verlaten.
Tir. Wat hebt gy haer gezegt?
Ag. Dat ick uw zoon ben.
Tir. Haten
Moet ick een wreede Vorst die my voor vader kent.
Gy bracht mijn zoon in 't graf, en hebt mijn huys ge-
schent.
Ag. Dat ick uw zoon ben ......
Tir. Zwijg, den hemel mocht u hooren,
Hoe gy mijn zoon! mijn zoon ginck door uw stael ver-
looren;
Mijn kint leyt nu in 't graf, laet rusten zijne geest;
Helaes! hier van zijt gy de oorzaeck zelfs geweest,
't Onnoozel bloet wiert door uw dartelheyt vergooten.
Ag. Uw veynzery vergeefs natuur zoeckt om te stooten,
Een uytgesproocken woort verweckt dat ziels verdriet?
De liefde die gedoogt het veynzen langer niet.
Gy weet hoe ick de troon als Koning kom betreden.
Door ongeluck de Vorst verdronck, en heeft geleden
Zijn straf: toen werckte uw list zoo treffelijcken daet,
Waer door ick opklom tot den Koninckljcken staet:
Dus wist uw groot verstant dit heerlijck uyt te voeren.
Tir. Wat moogt gy doch mijn hart met meerder ramps
ontroeren?

In wat gevaer ick ſteeck, ô Koning! weet gy wel,
Mijn leven heeft geleeft, ick leef vol ziels gequel.
Ick ben bereyd om met mijn waerde zoon te ſterven.
Ay laet dit gryze hooft van u die gunſt verwerven,
Een weynig kiemend bloet verkoelen zal u gloet.
Dat gy mijn zoon zoud zijn, zulx ſtreeft met mijn gemoed.
Onmoog'lijck is 't u voor mijn eygen kint t'erkennen,
De goden zouden my, zy niet, den hemel ſchennen.
Dies vergt my dat niet meer, ick draeg meer als ick kan.

Ag. Wel hoe! wat 's dit?

Tir. Mijn vorſt, weeſt altijt geen tyran,
Vertoorent u niet meer, noch laet geen gramſchap brullen,
Laet waerheydt uw gemoed met reden heer vervullen.
Want zoo ick u begeert moet toeſtaen, toon ick dat
Noyt vaderlijck gemoed dit eêl gemoed bezat.
Mijn overſchot wert door gewelt te fel verbeeten.

Ag. Uw gramſchap heeft al lang te heevigh uytgekreeten,
Wijl dat gy niet gedoogt de tranen die zy ſtort.
d'Uytmuntende Princes wert in haer eer verkort,
Bedriegery houd die haer ſchoone glans bedolven,
Gy doet haer tranen als de golven ſteets neêrgolven
Langs beyder wangen af, zy eert genoeg uw zoon.

Tir. 'k Verſtâ u wel mijn Heer, gy duld haer niet, en ſchoon
Zy hem met tranen eert, noch heeft ze niet verworven.
Haer zuchten dalen tot in 't graf, by die geſtorven
Is, en door u vervolgt, gy weet zelfs wat gy deed.
De weerelt is bekent dat gy zijt trots en wreet,
Uw wreetheydt oopenbaert genoeg wie dat gedreven
Door heerſchluſt mijne zoon beroofde van het leven.
Het vaderlijcke hart kunt gy niet dwingen, neen.
De liefde die ick draeg met my ter doot zal treên.

Ag. Ach! zult gy haten, om dees ſchoone te beminnen,
De vreuchde van mijn ziel, 't vermaeck van hart, en zinnen.
Een vader hier verzaekt zijn zoon, zijn eygen bloet.
Ay my elendige! wie heeft my opgevoed.

Ti. Zal ik de moorder van mijn zoon, voor zoon aennemen?
Gy weet dat hy is doot, 't waer van natuur vervremen.
Een vader tot 'er doot bedroeft hier tranen ſtort.
De droefheydt ſluyt mijn mont, ik koom aen macht te
Het zilte wangennat zal u mijn leet verhalen. (kort,
La. Ick wil met zijne ſchim vernoegt ten grave dalen,
Het vaderlijck geſchrey verſterckt mijn droef geweên,
Als vader hebt gy voor mijn waerde Prins geſtreên.
Het bloet, en liefde zal de laetſte ſchult volbrengen.
Dat ghy Tyran my mint zal ick doch noyt gehengen,
Dat onder uwe naem, mijn zieckte is verlicht.
Ick duld uw moordenaer noyt voor mijn aengezigt.
De gramſchap heeft mijn hart met haet te fel ontſteken.
Ick zal mijn liefde, gy uw bloet, op 't heevigſt wreecken.
Den hemel ick om wraeck aenroep, om by te ſtaen.
Maer zoo hy is uw zoon, mijn Heer, wat dan gedaen?
Tir. Hoe! luyſtert gy noch na een valſch geſchrey, uw ooren
Zijn die genegen om Sireens gevley te hooren?
Ag. Princeſſe, hoort gy niet wat liefde u gebiet?
Mijn trouw genoegzaem tuygt mijn lijdende verdriet,
Zoo gy een oogenblick uw Prins wilt hooren ſpreecken,
En zijne ſtem bekent.......
Tir. Uw liefde is gebleecken......
Ag. Zult gy gehoorzaem zijn zoo ſtrengen ſlaverny,
My niet gelooven? ach!
La. Helaes! ſtaet het aen my?
Tir. Vernoegt nu dat natuur ſtrijt met een overwrede.
Gy weet gelijck ick zelfs wat dat ick heb geleeden.
Blijf niet gevoeleloos.
La. 'k Heb al te veel gehoort.
't Liefkoozen is vergeefs van die mijn minnaer moort,
Uw zoon die leeft niet meer, natuur komt my ontdec-
ken,
Hoe dees ontroerde min my zou tot nadeel ſtrecken,
Hoe zoet zy 't oog vertoont.
Tir. Princes, des Konings liſt
Tracht te verleyden u, eer dat gy 't zelver wiſt

Had hy u in zijn ſtrick, die my dus houd gekluyſtert.
La. 'k Vlie voor die Koning dan die mijne eer verduyſtert.
Ick ſchroom geen Vorſten dwang, noch lonckende gezicht,
Dat gy mijn lief vertoont hout my aen u verplicht.
Het zal geraden zijn verradery te ſchuwen.
Tir. Wel aen Princes, om dit gevaer niet te vernuwen
Verlaet d'ontrouwe Vorſt, en neemt gezwind de vlucht.
Ag. Princes, een oogenblick houd ſtant, hoor mijn gezucht,
Ick bid verhoor my doch.
La. Moet gy my noch meer quellen?
Vernoegt uw hart niet dat mijn hart dus doet ontſtellen.
Ag. Hoe! vlugt gy zonder my te hooren? hoort gy niet.
La. Is dit te weynig voor uw gloory, dat die vliet
Die anders al te licht u zou op 't end gelooven. binnen.
Ag. 'k Verlaet u niet voor dat gy zult .....
Tir. Wilt voort uyt dooven
Uw blinde liefde, en keer tot de reden weêr.
Betoon uw plicht, en weeſt mijn zoon, voldoe mijn eer.
Ag. Gy wilt, mijn Heer, de naem van vader toch niet dragen.
Tir. De oorzaeck van 't gevaer was oorzaeck van het klagen,
Ontkennen toonde, zoon, dat ick uw vader ben.
Het oorlog ons berooft van vrinden hulp. ay! ſchen
Uw Majeſteyts gezag zoo los niet; mijne liſten
En uwe ſtoutheyt doen waer van geen menſchen wiſten.
Ick zag graeg zonder vrees dat gy de troon betrat.
Gy kent zoo wel als ick den Adel in dees ſtat.
Wy kunnen niet beſtaen ten zy uw veynzeryen
De liefde der Princes door veynzen ſtelt ter zyen,
Dit hebt gy my belooft.
Ag. Beloften maecken ſchult;
Maer hebt met my die mint doch vaderlijck gedult.
Stantvaſtigheydt maeckt haer by my in grooter waerde.
De alverſlinb're doot, die rijck, noch armen ſpaerde,
Ruckt nimmer my van haer, getrouwe, waer meê loont
Agrippa deze deucht die gy aen hem betoont.
Tir. Laet deze liefde u genoeg zijn, weeſt te vreden.

Ag. Kan men geluckig zijn, en niet genieten, reden
Getuygen zelfs het geen mijn vader wederſpreeckt.
Vernoegt een minnaer als hy derft het geen hy ſmeeckt;
O neen! haer vreuchde kan dees ziel alleen vermaecken,
Schoon dat zy ſtont bedroeft met tranen op de kaken.
Vermaeck ſpeelt hier te wreet, in ſchijn van vyandin.
De welſtant die beſtaet in eens gelijcke min.
Tir. Ick ſtâ verwondert dat gy u dus laet beſpringen
Van liefde die gy hoort in deze tijt te dwingen;
Ons heymelijck beleyt is van te groot gewicht.
Veyns voor een tijt en ſchuwt haer lonckende gezicht.
Een Konings hals is meer als zotte liefde waerdig.
De t'zaemgezwoorenen ſtaen ſtaelreed, en heel vaerdig,
Als Volcens, en Sergeſt, Antenor voegt hem by
Serranus dol van haet, Ilioneüs bly
Met Corineus ſchijnt na 't moortuur al te haecken,
Veel grooten biên de hant, men ziet de gramſchap blaken
Ten brandende oogen uyt, ick veyns haer vrint te zijn,
Ia 'k zweer de Vorſt zijn doot, en ondergang, tot mijn
En uw geluck ben ick tot opperhooft verkooren.
Haer macht ſtaet in mijn macht, zy zullen gaen verloo-
Den hemel heeft belieft dat ick u redden zou. (ren,
Hier ziet gy nu mijn zoon uw vaders liefde en trouw,
Van dit bedeckt beleyt zal zijn het zeeckerſt teecken,
Wanneer Mezance u zal om mijne vryheydt ſmeecken,
Stâ dan zijn bede toe, en op den aenſlag paſt,
Aen deze daet is ſtat, en 't algemeen aen vaſt,
Verzeeckert poort, en hof, verdubbelt uw zoldaten.
Getrouwe dienaers houd die by u, die u haten
Verzend die uyt het Rijck, veynſt of den vyand waer
Op Albás bodem, vreeſt hun toeleg vol gevaer.
Het leger doet terſtont naer uwen vyand ſpoeden.
Mezance lief kooſt om te zuſſen quaet vermoeden.
Vertrouwt voor al u zelfs van zijn perzoon, en laet
Hem wel opſluyten, vaſt geboeyt, wel hoe! mijn raet,
Ontſtelt die uw gemoed? gy moet u niet ontſtellen.
Ag. Hoe kan ick zonder ſchrick zoo grooten ziel beknellen.

Tir. Noyt ſchrickt een konings hart, gehart van helden-
moet,
Zijt gy bezwaert om die, die niet bezwaert uw bloet
Om 't Rijck, en de Princes, tracht eereloos te ſtorten.
Zijn miſdaet grooter is als d'uw, wilt niet verkorten
Uw eer, en rooft uw zelfs niet wat een koning voegt.
Met uwe heerſchappy de goden zijn vernoegt.
Hy zoeckt zijn handen in een heylig bloet te domp'len.
Den hemel zal door ſtraf zijn boosheydt overromp'len.
Onnutte vrees verjaegt, die u vertzagend maeckt.
Hou vaſt de troon waer op gy heerlijck zijt geraeckt.
Koſt gy erkennen wat het is te geven wetten,
Zijn eygen meeſter zijn, gy zout u nimmer zetten
Tegens uw vader die van alles u verklaert,
En houden Albás kroon, en hare troon in waerd.
Ag. Ach ! vader wiſt gy hoe de liefde my komt pricken.
Tir. Weeſt ſtil, ick hoor gerucht, wilt niet u zelven wicken
In groot gevaer, mijn zoon het geen' ick zeg raeckt u,
De zaeck heel wichtig is. wel aen barbaer, wilt nu
De vader by zijn kint door uw gewelt beſtellen,
Zoo zal 't vergooten bloet my om geen weerwraeck
quellen.
Lavinia, gy zult niet hooren dat ick waer
Genegen tot de Vorſt uw minnaers moordenaer.

Tirrhenus, Agrippa, Lauſus, Atis.

Lau. WAt tot het off'ren hoort ſtaet vaerdig in den tem-
Ag. Koom gaen wy dan ter plaets. (pel.
Tir. Dat uwe voet dien drempel
Betreet zijt gy niet waerd.
Ag. Breng hem ter kercker weêr
Daer uyt hy wiert gehaelt, het is uw Vorſts begeer.
Ag. binnen.
Tir. Ga wrede, gâ de ſtraf die volgt u, wilt vry woeden,
Gy zult dees tyranny met uwen hals vergoeden.
Ati. Vreeſt gy den Koning niet voor wien dat alles beeft ?
Tir. Wat kan hy vrezen die het al verlooren heeft. binnen.

HET VYFDE BEDRYF.

Faustus, Lavinia, Camilla.

MEvrouw, 'k verwonder my in dees gelegentheden,
Dat gy dus zijt ontſtelt, den aenſlag die ſtaet heden
In zijn geboort, en wert voltrocken door de tijt.
De Prins die ſtont verbaeſt en was de moed ſchier quijt
Toen hy de weet ontfing dat gy hem zocht te ſpreecken.
La. Ia Fauſtus, zoekt hem vry, genegentheydt komt ſmeec-
ken
Een zaeck van groot belang, wil dat men toeven moet.
De haeſtigheydt, mijn vrint, is meenigmael niet goet.
Fau. De Prins die vreeſden al voor u in het volvoeren.
Den Koning doet zijn hart zoo niet als gy ontroeren.
Zoo hy ter tempel trat, zond hy my uyt zijn naem
Dat gy geruſt zoud zijn, wijl alles is bequaem
Wat tot dit offer dient, het ſlachtgeweer verborgen
Wert heymelijck bewaert, wy leven buyten zorgen.
De eedgenooten zijn heel ſtil by een vergaert.
Daer by de vrinden van Tirrhenus, wijd vermaert,
En trachten uwe eer te wreecken door 't verdelgen
Van den tyran, verjaegt de vrees, de aerd zal zwelgen
In 't kort zijn heylloos bloet, de yd'le zorg, en ſchrick
Verwerpt die van u af: 'k zie yder oogenblick
De vreucht van 't Rijck te moet, en Prins Mezans wert
Al bevende zal elck de wetten na zijn krooning (Koning.
Ontfangen, hof, en volck, 't is alles toegedaen.
Men twijfelt nu niet meer den aenſlag zal wel gaen,
Al eer men in het fort, of leger zal bemercken.
't Is alles reet Princes, om 't uytwerck uyt te wercken.
Den wreden Tiberijn die is in ons gewelt,
De plaets van zijne doot, en uur die is beſtelt; (ten.
Hy vlucht dan waer hy vlucht, hy zal het niet ontvluch-
't Gemeen zal zijn verheugt, het leger zal niet zuchten,
Om die elck zuchten doet, al eer dat iemant merckt
Van onheyl, zal op het Palleys zijn uytgewerckt

Al wat voorhanden was; den Rijxtyran moet ſterven.
Zoo dra Mezance zocht verloſſing te verwerven
Voor Prins Tirrhenus, ſtont hy voort zijn bede toe,
Waer door die wreede menſch, was kroon, en leven moê,
Gaf order om dien heer in vryheydt te herſtellen.
La. Wie derft dan woedende zijn Majeſteyt beknellen,
Nadien Tirrhenus weêr zijn vryigheydt geniet.
Ick ben heel ongeruſt, 'k ſchroom naeckende verdriet.
Ick hoorde Fauſtus met Tirrhenus raet te plegen.
Mijn hart is ſteets geprangt, doet niet als ſtadig wegen
Den aenſlag vol gevaer, ick ben helaes! bevreeſt,
Wijl niet als zwaerigheydt ſpeelt ſtadig in mijn geeſt.
Wat recht van voorrecht zal des Konings bloet wel ſtoppen,
Ick kan indien hy ſterft dees wreetheyt niet verkroppen.
Beducht leef ick, en heb al overlang verlangt.
Geluck of ongeluck aen dezen aenſlag hangt.
Zoo my Mezance mint, laet hem dees dootſlag hind'ren.
Fau. Ick zal gehoorzaem zijn, maer vrees uw macht doet mind'ren,
Dees order koomt te laet, mits de beſtemde tijt
En d'aenſlag van dit werck voor al geen uytſtel lijd.
Het teecken was, Princes, der trouwe eedgenooten,
Als hy ter tempel uyt getreden was, te ſtooten
De uytgetoogen dolck in zijn tyranniſch hart;
Zoo wert het Rijck verloſt, en gy bevrijd van ſmart.
Ick twijfel niet Mevrouw, of 't voorneem is ten enden.
La. Ga Fauſtus, ſpoed u voort.
Fau. Wilt niet uw aenſien ſchenden.
La. Voldoe mijn ziels begeer.
Fau. Princes die wert volbracht.
La. Weêrhoud des Konings doot.
Fau. Dat men tyrannen ſlacht
Gebied den hemel.
La. Goôn!
Fau. Ay ſchrey niet!
La. Wreet bedrijven.

Fau.

Fau. Beweent gy den tyran? *La.* Een Koning te ontlijven,
O Fauſtus! ziet zoo ver.
Fau. Veel verder ons elend.
La. Verkoelt zijn bloet de wraeck?
Fau. Dat 's Alba wel bekent
Wat zijn gewelt vermag.
La. Het geld, het geld den Koning!
Fau. Een Rijxtyran, een beul der Princen.
La. Zal zijn krooning
Beſchreven zijn met 't bloet der Princen? 'k bid, ay! weet,
Fau. Dat hy was trots, en boos.
La. Zachtzinnig.
Fau. Neen! zeg wreet.
Cam. Dees redenſtrijt, Princes, ſtreckt den tyran een voor-ſpraeck,
Gy ſchijnt te vreezen, geef tot vreezen geene oorzaeck,
Des Konings byzijn heeft uw hart te ver verleyt.
Het is vergeefs Mevrouw dat gy met Fauſtus pleyt.
La. Het is my evenveel wat dat Camilla oordeelt, (beelt.
Indien de Vorſt noch leeft, neem ick my zelfs tot voor-
Wat haet en nijt niet doet. Goôn! keert het ongeval
Dat Albás troonvoogt dreygt; gâ Fauſtus, gâ ick zal
Uw blijde wederkomſt op 't ſpoedigſte verwachten.
binnen.
Fau. Uw wille zal geſchiên.
La. Yl tot de Vorſt. gedachten
Hoe woelt gy in ons breyn. Tirrhenus koomt, vertreckt.
Vier oogen houden vaeck een groote zaeck bedeckt.
De eenzaemheydt zal ons te vryer vryheydt geven.
Cam. binnen.

Lavinia, Tirrhenus.

O deelgenoot! ontlaſt, ontlaſt my die gedreven
Werd van zwaermoedigheyt, ay! ſtel mijn ziel geruſt,
Ick haek nae wraeck, en vrees mijn wraeck is uytgebluſt.
Des Konings byzijn deed dat al mijn leeden beefde.
't Was of Agrippa zelfs voor mijne oogen zweefde,
Hy ſcheen in als uw zoon, ô oude trouwe vrint!

Hadt

Had gy het niet belet, hy had mijn oog verblint.
De Rijxtyran zal noyt mijn teederheydt genieten,
Wiens wreetheyt tranen doet langs deze wangen vlieten
Ick zag mijn minnaer in het weezen van de Vorst;
Die met mijn minnaers bloet, ha spijt! zig heeft bemorst
Dees booswicht deed mijn haet, en fellen tooren wijcken
Ja 'k wierd gedwongen den tyran te minnen, Rijcken
Vermogen niet, het geen lief koozery vermagh,
Hier vleyde zijn gevley, daer klaegde uw geklagh,
De liefde was te sterck, en dwong my tot medoogen.
Nu dat ick van hem ben, brant mijne wraeck ten oogen
Uyt, vol van toornigheydt, hy is Agrippa niet:
Agrippa quam door hem onnoozel in 't verdriet.
Mijn haet verzelt u zy, die 'k had byna vergeeten.

Tir. Dat gy ontstelt zoud zijn, heb ick voor lang geweeten
Zoo haest Mezance had des Konings hart beweegt,
My in mijn staet herstelt, hoe laegh ick was verleegt,
Ja heel verstooten, in een nare duyst're kercker.
Toen yverde mijn zucht, roemwaerde vrouw, te stercker
Mijn droefheyt toont dat hier geen veynzery meê speelt,
Dat ick geen zoon meer heb, het ongeval verbeelt.
Waer Tiberijn mijn kint, natuur zou dan niet zwijgen.
Verwerp uw achterdocht, wilt u te mywaerts nijgen.
Lavinia, gy weet hoe Prins Mezans na 't bloet
Van Tiberinus dorst, wiens fiere heldenmoet
Aen Alba hy betoont, zulx doen oock eedgezwooren.
Veel meer als hondertmael, hebt gy met uwe ooren
Zijn wreetheydt aengehoort, 't is tijt dat wraeck voor
Zijn bitterheydt vernielt, verbant uyt uwe zin (min
Inbeelding van mijn zoon, wie kan zijn bloet verzaecken?
Geleeden hoon ziet gy uyt dees mijn oogen blaecken.

La. Uw welgegronde reên tot stilstant brengt mijn ziel,
Die door te licht geloof, tot lichtgeloof verviel;
Mijn hart weêrstaet zijn dwang, die u verwoed dorst kluyst'ren,
De liefde wou niet, en natuur noch minder luyst'ren.
Waer leeft een vader als een moordenaer verdacht?

Mijn

Mijn wraeck die is wel groot, noch grooter is de kracht
Van 't vaderlijcke hart, wie zal mijn lief niet roemen.
Een vader kan zijn zoon die vroom is, niet verdoemen.
Wilt Tiberinus voort gaen ſtraffen met de doodt,
Dien moorder leeft te lang. *Tir.* Dat ons den hemel bood
Gelegentheydt, om dit ſlachtoffer uyt te voeren,
Ick zou mijn kint voldoen, het ingewant t'ontroeren,
Van 't algemeene beſt, Princes, heeft vry wat in.
De zaeck te wichtig is, voorzichtigheydt, vrindin,
Zal 's Konings levens draet niet al te haeſt afkorten,
Om zelfs in lijfsgevaer niet reuckeloos te ſtorten.
Ons leger houdt het Fort, en Stadt noch wel bewaert,
Geloof vry al het geen Tirrhenus u verklaert.
Voorzichtigheydt zal ons doen het gevaer ontloopen.
La. Een welgemoedigde op winning ſteets zal hoopen,
Verſchrickt niet voor het geen voorhanden is, mijn heer
De zaeck die lijdt geen laſt, noch minder eed, en eer.
Tir. De achterdocht, Mevrouw, is hier te veel van nooden.
La. Toen 'k uw gevanckenis vernomen had, ontboden
Wy vrinden by elkaêr, ick ſtont niet ſtil, maer zocht
Hoe dezen aenſlag mocht op 't ſpoedigſt zijn volbrocht,
Mezance ſtelden zelfs zijn zelfs in 't werck, en Grooten,
Om grooter zwaerigheydt voorzigtigh om te ſtooten.
Tir. Een haeſtig voorneem laet uw voorneem niet verraên.
La. Dees vrees die komt te laet, het werck is al voldaen.
Tir. Wat haeſtig is Princes, kan haeſtig onheyl brouwen.
La. Waer kan 't verdruckte volck op een tyran vertrouwen.
Tir. Wie Vorſten moort, begaet Mevrouw een gruwelſtuck.
La. Wie een tyran ontzielt, ontlaſt het Rijck van druck.
Tir. Indien gy 't Rijck bevleckt, zoo zult gy ſchant verwer-
La. Beſt dat den Koning leeft, wy al te zamen ſterven. (ven.
Tir. Dat is de meening niet, men zie de tijt wat aen.
La. Wat tijt? hier is geen tijt, de tijt zal ons verraên.
Tir. Zal 's Konings ſtrenge doot Agrippás doot verzachten.
La. Zijn doot alleen mijn hart zal afſtant doen van klachten.
Tir. Herleeft mijn waerde zoon, met eenen hantvol bloet?
La. Trapt gy het vaders hart zoo hart dan met de voet?

Tir. Princes, het is een deugt, zijn rampen te verduuren.
La. Wilt gy bezuuren, dat Agrippa most bezuuren?
Tir. Uw heevigheydt die holt te toomloos buyten 't spoor.
La. Nu dat natuur by u krijgt straffe geen gehoor.
Tir. Gy weet een wreede leeuw is qualijck in te toomen.
La. Een leeuw gekeetent is min dan een lam te schroomen.
Tir. Waer dat hy slaet, laet hy te fellen bloetvlack na.
La. Een die bloohartig is, zijn voordeel streckt tot schâ.
Tir. Een groote zaeck wil meer als uytzien, laet u raden.
La. Om 't geen uw zoon u maent, zult gy dat op u laden?
Tir. Uw wraeck die is te heet, en al te fel aen 't woên.
La. Dit marren zal u schâ, en my geen voordeel doen.
Tir. Het zaemgezwooren volck tot wreecken nimmer bey-
La. Voor Tiberinus hooft is van het lijf gescheyden. (den.
Tir. Den Koning als gy weet die is in ons gewelt.
La. Hoe lang, tot dat hy ons door zijn gewelt beknelt?
Tir. Heel Alba, 't is bekent, is fel op hem gebeeten.
La. Dat om uw zoon, die is voor lang by hem vergeeten.
Tir. Hy voel dan met een slag dat lang vergeeten scheen.
La. Gy vleyt u zelfs te veel, dat regens recht en reên. (ven.
Tir. Men moet de boozen om haer boosheydt veel toege-
La. Dat stelt geen wet, waer zijn die wetten nagebleven?
Tir. Een Koning bind hem aen geen woorden, eed, noch
La. Ontziet gy een tyran die 't onderst boven zet? (wet.
Tir. Wat deuchden zijnder toch by Koningen te zoecken?
La. Verschoont gy Tiberijn, zoo zal u Alba vloecken.
Tir. Men keurt het al voor goet wat dat een Koning doet.
La. Die eerlijck Princenbloet derft trappen met de voet.
Tir. Uw gramschap brant te fel, laet weldoen haet verzoeten.
La. Ick zal met deeze hals alleen de dootschult boeten.
Tir. Gins nadert Faustus, stil, 't waer best gy u bedacht.

Lavinia, Faustus, Tirrhenus.

QUaemt gy van pas, of heeft Mezance 't werck vol-
bracht?
Fau. Gehoorzaemheydt volbracht het gene gy belasten.
't Scheen of den hemel zelfs op dezen aenslag pasten.
Want

Want toen ick by haer quam, vond ickze hantgemeen.
Het wreekgeweer drong veel door hart, en hartaêrs heen.
Zy waren beezig om 't ſlagtoffer te volbrengen.
Tir. Wat hoor ick, hemel! *Fau.* Het tyrannenbloet te plen-
De goôn is aengenaem, verheug u oude man, (gen
Wijl alles is verheugt, wat zig verheugen kan.
Toen Tiberinus trat ter tempel uyt, haer nader,
Had elck zijn dolck ontbloot, om zoo den Rijxverrader
Te zenden in der yl na Stix het nare Rijck.
Mezance vol van moed, betoonde daer van blijck,
Toen hy den Koning uyt den tempel dorſt vervolgen,
In 't heevigſt van 't gevecht, vol yver, en verbolgen,
Niet veer van het Palleys, ontweeck den Koning haer
Ter nauwer noot: nu ſteeckt een yder in gevaer,
Wijl zy haer queeten om zijn ſnoo aenhangelingen,
Het uytgetoogen ſtael ten boezem in te dringen,
Wiens vluchten was haer heyl, de onze heel vergramt
Die hadden al voor lang op zulck een proy gevlamt.
Zijn lijftrauwanten zijn meeſt altemael verſlagen.
Den Koning dorſt, ô ſpijt! dat wy het al aenzagen
De poort van het Palleys toeſluyten, elck bedruckt,
Ziet dat zoo ſchoone kans zoo ſchandig is miſluckt.
Tir. Zou hy ô Goden! het ontvlucht zijn?
Fau. 't Meeſte vreezen
Is of het leger wel de Vorſt mogt hulpzaem wezen,
Dat buyten Alba leyt, wy zochten door gewelt
Te raecken in 't Palleys; maer ſtonden heel ontſtelt
Toen haer Albina dorſt voor ons gezicht vertoonen.
't Is voor een vrouw wat groots manmoedig by te woo-
Het uytgetoogen ſtael, zy heeft een mannen moet, (nen
Haer overwijze reên het zaemgezwooren bloet
Koſt brengen tot gehoor: Mezance, ay! leen uw ooren,
Het geen ick u verhael, is waerdig om te hooren.
Ick droeg eer liefde tot mijn broeders moordenaer,
Nu ſchroom ick niet zijn beul, noch doodelijck gevaer,
Gewenſte wraeck komt nu in volle weeld te banen,
Agrippás doot voldaen, zulx blijckt nu ick geen tranen

Om mijne broeder ſtort, wy zijn nu buyten noot,
'k Heb Tiberinus door mijn volck, ſprack zy, gedoot.
Tir. O goden! *Fau.* Haer gemoed ontſtak al d'eedgenooten,
Om dat dien aertstyran was uyt zijn troon geſtooten,
De blijdſchap wiert geviert van yder een alom,
Dees deucht van de Princes tot in den hemel klom,
Het was verwondrens waerd, men zag geſtort zijn boos-
heydt,
Al wat ons ſtont te doen, volbracht haer macht, en loos-
heydt.
De Prins vaſt beezig is om den tyran zijn hooft
Te off'ren de Princes, 't welck hy haer had belooft,
Zond my voor af, mijn Heer, helpt nu de blijdſchap vie-
(ren.
La. O aengename boô! hoe zal ick my beſtieren?
Ick zie mijn wenſch volbracht, Agrippás bloet voldaen,
Albina heel vernoegt, verachting en verſmaên
Ten afgront neêrgeſtort, wel hoe! gy ſchijnt t'ontſtellen,
't Is nu geen ſchreyens tijt, wilt niet u zelven quellen,
Wat ſchort Tirrhenus, dat hy zilte tranen ſtort?
Tir. Ick beef, en ſchrick! *La.* Gy doet mijn Heer uw eer te
(kort.
Den Koning die is doot.
Tirr. Het was mijn zoon. *La.* Agrippe!
Tir. Dat ick zijn vader ben getuygt...... *Lav. valt in flauwte op een ſtoel.*
Fau. Mevrouw haer lippen
Beſterven, ſtutze op dees ſtoel, het bange hart
Wert door ontſteltenis te veel geprangt. *Tir.* O ſmart!
Mijn veynzery heeft uyt.
La. Waerom ſpreeckt gy dus ſpade?
Heb ick die ick bemin dan eereloos verraden?
Zijn dierbaer bloet geſtort, dat ick moſt wreecken, ach!
Waer ben ick toe geraeckt? den hemel mijn geklag
Heeft eyndelijck voldaen, gehoorzaemt mijn begeeren,
Mijn wil was den tyran door 't ſtael te overheeren,
De goden hebben 't my door tranen toegeſtaen,
'k Aenriep haer nacht, en dag, nu is mijn wenſch voldaen,
Hoe nut is, domme menſch, het weygeren der goden
Voor u in dit geval, 'k weêrſtont dat was van nooden.
O ſtraffe vader! 't is geen vader die mijn druck
Ver-

Vermeerdert, en voort aen, den hemel 't gruwelſtuck
Zal wreecken, ick verliet om u mijn ziels beminde,
Maer wiſt niet dat gy zelfs verblint uw bloet verſlinden;
Uw goddeloos bedrijf heeft hem te ſchelms gehaet,
O monſter! die Natuur verlochent door dit quaet.
Had gy hem niet gevloeckt, ick ſtont niet na zijn leven.
Waer is oyt helſcher daet zoo goddeloos bedreven?
Eergierigheydt gebroed in 't hart van een tyran,
Vertoont de weerelt wat zy al uytwercken kan.
Dat ick u niet ontziel bedanck daer voor mijn minnaer,
'k Ontzie de vader om zijn zoon mijn zielsverwinnaer.

Tir. Wanneer een vader brengt zijn zoon in het verderf,
De ſtraf dan weêrwraeck eyſt, dat ick de doot verwerf
Is meer als reedelijck, zijn bloet alleen is krachtig.
Ach waerde zoon! vergeeft u vader, die onmachtig
U om genade bid, onachtzaemheydt uw raet
Hem na het leven ſtont, het is geen vaders daet
Te moorden eygen zaet, ô neen! ick ben bedroogen.
Waer zijt gy liefde die niet waerd met hem bewoogen.
Een drift te vierig baert dit droevig ongeval,
Wat hael ick op mijn hals? ach hemel! ach! wat zal
Natuur al zeggen, nu ick hem heb, laes! verlooren?
Mijn waerde kint, zijt gy tot dit verderf gebooren.
Vergeef uw vader, zoon, dees dolle razerny,
Den hemel vloeckt Tirrheen, waer vind ick trooſt voor (my.

La. Help voort Lavinia de Prins Mezance opzoecken,
Gy zult mijn leytsman zijn, doorſnuffelt alle hoecken,
Ha ſchender, deze moort zal baren uw elend,
Zoo lang als Alba ſtaet zal Alba zijn bekent
Uw god'loos gruwelſtuck: voort laet ons t'zaem verga-
In Charons ſchuyt, om voort na Acheron te vaeren, (ren,
Die oude veerman wacht na ons al, dat gy ſtapt
Gezwind na het Palleys, het hartebloet getapt
Van 't bange hart, zal elck zijn laetſte uytkomſt geven.

Tir. 'k Volg uw gebod, en raet, niet langer dan te leven.
Het is alleens waer dat ick ſterf, en hoe, ô zoon!
Zie hier 't rampzalig end van vader, dit is 't loon

Van die door eerzucht wiert te eerloos aengeprickelt,
Zijn zelfs te schandig in een jammerpoel gewickelt.
Al sturf het heele Rijck met my, noch kan zijn bloet
Voor nimmer zijn voldaen, mijn razerny verwoed
Bestont dees wreetheydt, wilt Albina my vry mijden,
En lijd niet die uw broêr bracht, en zijn zelfs in 't lijden.

Tirrhenus, Albina, Lavinia, Camilla, Iulia.

ELendige, wat jaegt u dus verbaest? *Al.* Mijn Heer,
Uw kint Albina knielt voor uwe voeten neêr,
Ick stel mijn misdaet u voor oogen, 'k bid verschooning.
Het vluchten is vergeefs, uw gunst blijft mijn belooning.
Tir. Weet gy wat misdaet gy dus, wrede, hebt gewrocht?
La. Gy hebt uw broêr in plaets van Koning omgebrocht.
Al. Ick weet dat ick mijn plicht, en broeder heb verraden,
Zijn overwinnaer, en zijn moordenaer my baden
Te bergen in den noot het leven, gins komt hy,
Die door my is ontvlucht, de doot, en slaverny.

Agrippa, Tirrhenus, Lavinia, Albina, Atis, Lausus, Faustus, Camilla, Iulia, en al 't gevolg.

HEb ick heer Vader, en Princesse u noch tegen?
Tir. Ach leeft gy noch mijn zoon?
La. Wat was mijn ziel verleegen.
Leeft Prins Agrippa? ja. ha! langgewensten dag,
Waer in ick weêr een strael van uwe oogen zag
Neêrstralen, deze vreucht is een geschenck der goden.
Ag. Albina zy gedanckt, door wien ick ben ontvlooden
Het doodelijck gevaer. *Al.* Zijt gy mijn broeder? goôn!
Tir. Ia 't is uw broeder zelfs, uw misdaet ick verschoon,
Uw trouwe zorg heeft ons het leven weêr gegeven;
Maer zacht, verhindert niet uw broeder, die gedreven
Wiert van het los geval, laet hooren zijn bedrijf,
Hoe hy als lijveloos behouden heeft het lijf.
Door noot geparst hem most van yder een afzond'ren,
Ick sta verwondert, om 't geen elk zal doen verwond'ren.
Ag. Toen ick door u Mevrouw, van Prins Mezance wiert

Op 't heevigste vervolgt, en 't volck als ongediert
Quam brullend op my aen, om my ontzint te dooden,
Ben ik door noot geparst dien wreden hoop ontvlooden.
Hoewel mijn grootsheydt buygt voor uwe grootsheydt neêr,
Gy zogt mijn doot, en gaf my 't lieve leven weêr,
Steets zorgde ick voor u, om noyt uw eer te krencken,
Uw strafheydt, zuster, bracht my nimmer in bedencken,
Mijn vaders toevlucht was mijn toevlucht, toen het stael
My zogt te dooden in 't Palleys, de groote zael
Verbergde my, naer ick de poort had toe gesmeeten,
De eedgenooten al 't uytzinnelijck gebeeten,
Verflauwden door mijn moed; 't gemeene volck dat bood
In als getrouwe hulp, mijn zuster zelfs die vlood (zen
Voor my, als voor de doot, toen ick haer minnaers wee-
Vertoonde, gy gaf doe uw broeder hoop voor vreezen,
Als ick in uw vertreck, al bevende, uw lijf
Genaeckte, dwong u 't bloet, hoe gy in dit bedrijf
De prins Agrippa most verbergen, en versteecken,
Gy zogt uw broeders bloet, door broeders doot, te wreecken,
Maer wierd van min gestut; gy sprack my bevend aen,
Dat ick op uw verzoeck zou uyt uw kamer gaen,
Die zijne uytgang heeft na 't buytenhof gelegen,
't Welck voort geschieden, vond toen krijgsvolck onderwegen,
Waer door dat ick behield helthaftiglijck het velt,
En 't leger op een nieuw in d'oude staet herstelt.
Schoon Corineus my het stael door 't hart wou booren,
Sergestus had mijn dood met eed op eed gezwooren,
De Volcens haeckten al na Prins Agrippás bloet,
Serranus swol van spijt, en trapten met de voet,
Ilionëus most voor mijne krijgsmacht wijcken.
Ick dorst Mezance zelfs wel onder d'oogen kijcken.
Dat volck heb ick getemt, die helden, die mijn hooft
Door u Albina was voorzeecker toebelooft. (gen
Antenor schrickten toen mijn volck hem quam besprin.

He-

Het vluchten noodig was, mijn dapperheyt kost dwing
Die niet te dwingen scheen, zy baden lijfs genâ,
Dat haer oock wiert vergunt, van my, heer vader, ja!
Die my vervolgden, toen voor Prins Agrippa streden,
De hoofden van dat volck heb ick niet zonder reden
Wel vast, en sterck bewaert, voorzichtigheyt moet hie
In dees gelegentheyt hanthaven 's Rijxbestier.
Mezance toonde hem verwoed, en onverduldig,
Niet buygende als hooft van dit verraden schuldig.
Hy heeft zijn zelfs, Princes, door zijn geweer gedoot.
Verblinde wanhoop holt wanneerze is in noot.
Men zogt, maer laes! vergeefs, in 't leven hem te spare
Dit, en noch meer is my, ô vader! wedervaren.
La. 'k Beklaeg Mezance op het alderhoogst, den haet
Op u gevat, zou door gebeden, hulp, noch raet
Ter neder zijn geleyt. den hemel, ziel en harte
Vervult met vreuchde, weg is tegenspoet, en smarte.
Tir. Mevrouw, nu dat Mezans niet meer en leeft, komt u
De kroon en scepter toe, gy zijt de naest die nu
Het Rijck van Alba moet als wettige regeeren.
La. Alleenig wil ick niet gebiên, welwijze heeren.
Agrippa die om my geen wreede doot ontzag,
Zal op het prachtigste aenschouwen dezen dag
De krooning in dit Rijck, hy moet met my gebieden.
Ick wil dat yder zal op zijn bevelen vlieden
Waer zijne wil gebiet: het los geluck vertoont
Hoe Prins Agrippa wert door min tot Vorst gekroont.

U Y T.

